Թիւ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3 — 4/16 ՓԵՏՐՎԱՐ 1898 — 25 ՐԱՄԱԶԱՆ 1315 — ԶՈՐՆԵՐԵՐՈՐԻ

در علیه ده غلطه ده (ماسیس) غزتهسی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուցիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Քաղաքական եւ Ազգային

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » վեցամսեայ. 70 »
» » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանք.
Դրամի փոխարէն թղթադրոշմ վաղ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական գրասենեակի համար բաժանորդներու եւ վիճաբերի:
Փոխուելու համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ

ԷՏԼՎԱՅՍ

Սեղանիս վրայ է, մոխրապիտակ թերթերով ծաղիկը: Գոց սրնտուկներու մէջ՝ ծովով, երկաթուղիով ճամբորդած է եւ ամիսներով աշխարհն պտտած է իմ ձեռքս հասնելէ առաջ:

Հոնչ ու վատակաբեկ բան մը չի կայ վրան. իր ձիւնագոյար անկողնին մէջ ծլածի պէս՝ գողտր ու դողդոջուն կեցեր է դէմս, երկու ձեռքով փարած իր դեղաբողբոջ ծաղիկի փափկութեանը:

Ցաղուն չունի, հիւթ ու կեանք չ'առներ տեղէ մը այս եզական ծաղիկը՝ ուրկէ Ռիկիի կամ Եոնկիճրոյի վերեկը փարող ամէն տլրասէր՝ հաս մը չքաղած վար չ'իջնար:

Ուշադրութեամբ կը դիտեմ այս անթացաբերի հիմքը, այս անթառամ երիտասարդութիւնը, եւ մասիս դաշելուն՝ կը զգամ որ իր տերեւներուն նուրբ թաւիրը՝ փայփայանքը սիրող պզտիկ կատուի մը ուրիշ պէս կակուղ է դեռ:

Իբ ստուերոց հեռակութիւնը ատեն անցնելով չէ եղծուած, ու անպայոյլ կեցած է որբեւայրի մը կիս սուգին պէս, որ վայելուն համար՝ բնաւ չի հանիր վրայէն:

Իր զարուստէն ի վեր իմ խվս, որքան ծաղիկներ ծնան, բողբոջեցան ու մեռան պարտէզիս մէջ. ամէնքը, անկէ ի զաս, անցան գացին, իրենց վայրագեղիկ հրպոյրներուն սուգը ձգելով ետիս մէջ. Էտըվայսը միայն իր անանց մանկութեան մէջ է, ու պիտի մնայ այսպէս:

Ու բաղդատութիւնը ինքնին կու գայ մտքս առջեւ. որոշում մը տալու, երկուքին մէջ ընտրութիւն մը ընելու պէտքը կը զգամ. չէ՛, չեմ սիրեր այս լեռան ծաղիկը, չեմ սիրեր որ ինքը մնայ յաւիտենական երիտասարդունին, երբ իր նկպնիները տխման ետս կ'անցնին կ'երթան. անիրաւ, կոշ ու յեսապէմ կը տեսնեմ անվերջ տեղողութիւնը բանի մը որ իր ետսանցիկ ու խուսափուկ հանգամանքին համար գողտր ու բնութիւնն է, պէտքունդ:

* * *

Եւ կը զայրանամ, մանաւանդ անոր համար որ վեջապէս պէտք է ապէն բան ժամանակի մը ենթական ըլլայ, իր վերջին օրը, ժամը ու վայրկեանը ունենայ, եւ անոր ապահոս անձկութեանը տառապի, վախնայ, կամ ուրախանայ. վերջին էակը չըլլայ ինք, եւ մէկը գտնուի որ իրմէ եսը զայ եւ կարենայ վենիոմը տալ անոր դէմ: Իմ կարծիքովս անմահութիւնը մահացումներուն ենթարուն է:

Զարմացնց տեղղութիւնն իսկ բանի մը, անտանելի է արդէն: Կիներ կը հանչնամ որ իմ տղայութեանս միջոցին մանկատի աղջիկներ էին, ու հիմայ ալ դեռ առջի աղջիկները մնալու կը ջանան, հին ատենի ծերեմուներ կը պահեն: Կանանց էտվայսներն են անոնք:

Դպրոցական տարիքս կը յիշեմ կարգ մը մարդիկ որ հայ հասարակութեան մէջ երեւցեր էին, հանրային կեանքի մէջ, աղէկ կամ գէշ, գործ մը ընելու երեւոյթով, եւ անոնց խառուդ դար մը վերջը, միեւնոյն մարդիկը կը տեսնեմ շուրջս, կանգնուն ու երիտասարդ, միշտ գործի վրայ; Ազգին էտվայսներն են անոնք:

Ու իմ ծաղիկներուս դառնալով ես անոնք միայն կ'ուզեմ որոնց Սիրլի Բրիւսոմվաղաքատամ կեանքը երեւնուն կը զարնէր: Ես իմ մեռնող ծաղիկներս կը սիրեմ, եւ էտվայսիս պէս տարիներով սեղանիս վրայ կեցող բոյսերը՝ հազար անգամ կը նախընտրեմ այդ նուրբ ու թարմ բաները որոնք գոյնի մը ու բոյրի մը յիշատակը ծգելով կ'անցնին:

* * *

Փողոցին վրայ նայող տան մը պատշգամին մէջ, լայն ապակիին ետին տեղաւորուած, աղուոր կնիկներ կը տեսնեմ երբեմն, հոն են միշտ անոնք միեւնոյն ժամուն: Ձեռքովդ դրածի պէս, ապահով ես հոն գտնելուդ այնքան՝ որ անուշադ կարծելու իրաւունքը կու տան քեզի: Ուզածիդ չափ կրնաս դիտել զանոնք ու զմայլիլ վրանին:

Անդին, փողոցին թոն ու բոնին մէջ, սլնուշադիր ու մտպքաղ մէկ վայրկեանիդ՝ ժպտուն, արագաքայլ, մանրիկ ոտքերով մէկը կը սահի կ'անցնի ճամբդ յանկարծ. իր անցքը աւելի կը զգաս քան թէ տեսնե կ'ունենաս տեսնելու: Ու անապարանքով կը դառնաս, կը վազես հետեւելու հագիւ կը յաջողիս հեռուն, շատ հեռուն, բազմութեան մէջ բոլորովին անհետացածին առաջ, ծոծրակին վրայ ոսկեձոյլ թումբի մը պէս բարձրացող մազերուն գոյնը նշմարելու:

Ո՞վ է, ո՞ւր է, ի՞նչ է. չեմ գիտեր. գեղեցիկ է գոնէ. չեմ կրնար տեսնել:

Ընդհանրապէս, խուսափող բաներն է ան, Երջանկութիւնն է: Անցիին՝ անբաժան, մշտակայ, շարունակ ճամբդ ի վեր է միւսը, Վիշտ՝ սա դէմի ծաղիկիս պէս:

Գ. Զօհրապ

ԱՂՋԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Մինչեւ հիմա հայ կինը ներկայացուած է ընկերութեան մէջ իբր սակաւապետ ու խելացի տանտիկին, իր տան և ընտանիքին սիրոյն նուիրուած՝ և իր ըղձանքն ու փառասիրութիւնը հոն ամփոփած: Մեր մայրերը և մայրերը ընտանեկան առաքինութեան տիպարները եղած են: Սակայն դժբաղդաբար նոր սերունդին աղջիկները սկսած են չեղիլ այդ ուղղութենէն. անոնք ատոր սեմէն գուրս ամէն յատկութիւններով կը փայլին այսօր, սիրուն արդուզարդերով, չալծուածքով ու ձեւերով անտաքիւտ, բայց անկէ ներս կը մերկանան լաճախ իրենց բոլոր հրապոյրներէն, ինչպէս կը հանեն իրենց վերարկուն և գլխարկը եւ տունէն ներս մտնեն: Երբ քնկերութեանց մէջ կը հանդիպիս այդ աղջկանց՝ անոնց խօսակցութիւնը և վարմունքը կը դիմեն դէպ, բայց անգամ մը որ մտերմանա՛ս իրենց հետ, կը տեսնես թէ այդ ամէնը արտաքին շպար մըն է, խարերայ՝ այն գեղեցիկ բայց պարապ հնչակերան պէտ, որոնք Իրենց նուրբ ազուոր հասակը կը ծածանեն ցորենի դաշտերուն մէջ:

Ես ինչպէս մեր աղջկանց նոր սերունդին այս անկումը: Արդեօք մեր աղջիկներուն կը պակսին բնական ձիրքեր, անոնց բարոյական նկարագիր մը տալու համար: Ես չեմ հաւատար ասոր, որովհետեւ թէ պատմութիւնը, թէ փորձառութիւնը և թէ ընտանեկան կեանքի բազմաթիւ պատկերներ ցոյց կու տան հայ կինը՝ իր բնաւորութեամբը, խելքովը և գգայնութեամբը նշանաւոր:

Երբ քննենք պատճառը, պիտի տեսնենք թէ մենք ենք յանցաւորը: Զենք խօսիր մեր աղքատ դասակարգին վրայ, որուն աղջիկները կը կրթուին մերնախակրթարաններուն մէջ, և որոնց տրուած անկնաւ կրթութեան՝ ծնողքները պատասխանատու չեն. բայց հարուստ և միջակ դասակարգերը որ իրենց աղջիկները կը կրթեն եւրոպացի վարժուհիներու միջոցաւ կամ օտար դպրոցներու մէջ, պարապակ ատոմ են անոնց տրուած թերի դաստիարակութեան, որ բնաւ չի համապատասխաներ մեր նիւթական և բարոյական պէտքերուն:

Ամէն ազգ իրեն յատուկ սպրելու եղանակ մը և անոր համեմատական դաստիարակութիւն մը ունի. մենք ալ պէտք է մերը ունենանք: Անգլիացոց դաստիարակութիւնը իրենց աղջին և երկրին համար սքանչելի, բայց ապարդիւն և նոյն իսկ վնասակար է մերինին համար, ինչպէս Ֆրանսացիինը, Գերմանացիինը: Որովհետեւ մեր տուները անոնց տուներուն չեն նմանիր, պէտք չէ որ մեր աղջիկներն ալ անոնց աղջկանց նմանին: Մենք պէտք է պատրաստենք այնպիսի աղջիկներ, որ հայ կեանքը, հայ վարքն ու բարքը սիրեն, ինչպէս օտարները իրենցը կը սիրեն: Ասով միայն կրնանք պահել մեր տոհմային նկարագիրը: Ընդ հակառակը, երբ մեր բարեկեցիկ դասակարգը իր աղջիկները զրկէ մասամբ Անգլիացւոց վարժարանը, մասամբ Ֆրանսայի մայրապետներուն, մասամբ գերմանական գպրոցը, և կամ զանոնք յանձնէ զանազան աղգութեանց վերաբերող տան վարժուհիներու՝ բաբելոնեան կրթութիւն մըն է որ կը տարածուի մեր մէջ.

Զատ վարժարանները, որոնք հայազգային կերպարանք մը ունին, իրենց մէջ կ'ընդգրկին ամէն ազգէ, ամէն դասէ, ամէն ընտանիքէ աշակերտուհի, բաւական է որ վճարեն կանոնական թաշակը. իսկ թէ այդ ամէն ազգիկները ինչ միջավայրէ կու գան և ինչ գաղափարներ ու վարմունք կը բերեն իրենց ընկերներուն՝ հայ ծնողքներու ուշադրութեան ապարդիւ չէր լար երբեք....

Այդ վարժարաններուն մէջ հայ աղջիկները որտով և մտքով կը հեռանան մեր կեանքէն, և արհամարհանք մը կը սկսին տածել իրենց ազգին, իրենց ընտանիքին համար. թեթեւօրէն կը սորվին քանի մը լեզու, որոնց և ոչ մէկուն կրնան հիմնապէս ծանօթանալ և զրական թերի մշակութեամբ ու գիտական հարեւանցի տեղեկութիւններով միայն կը մտնեն հայ ընկերութեան մէջ ուր պիտի ապրին, առանց ճանչնալու իրենց. ասկէն անցեալը, կրօնքը և շատ անգամ լեզուն ալ.

Լաւագոյն էր որ անոնք բնաւ չէր դաստիարակուէին. թող իրենց տունը մնայն, մայրիկն ու մայրիկին օրինակը միայն տեսնէին, անոնց հաւատալիքներուն կապուէին, թարգնէին անոնց ընտանեկան առաքինութիւնը, և այդ օտար տարրերուն ազդեցութիւնը չբերէին հայրենի երդիս տակ.

Ամանք մտածեն թերեւս թէ խաւարամիտ սկզբունքի մը արձագանգը կ'ելլանք: Ընդհակառակը, մենք կընդունինք թէ մեր աղջիկները մինչեւ կարգ և նոյն իսկ բարձրագոյն կրթութիւն պէտք է առնեն, մանաւանդ մեր բարեկեցիկ դասուն աղջիկները. միայն թէ ընտրուած եղանակը դէպ է, և առանց յապաղման պէտք է փոխել զայն:

Մեր բոլոր աղջկանց վարժարանները փակուած կամ խանդարուած են այսօր. Իւսկիւտարի ճեմարանը և Ս. Խաչի դպրոցը, Օրթագեղի Հոխիսիմեանցը, Մեղպուրեանը, Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանը տուին մեզի ուսեալ օրիորդներ, որոնց մէջ պէտք է փնտռել այսօր մեր ընկերութեան ամէնէն զարգացած կիները: Ատանց յաջորդող կրթական հաստատութիւն մը չունինք այսօր.

Ազգկանց միջնակարգ վարժարանի մը հաստատումը մեր այն պէտքերէն մէկն է, որուն հոգացումը ո՛չ մեծ զոհողութեանց կը կարօտի և ո՛չ մեծ դժուարութեանց կը հանդիպի: Եւ այս տեսակ ձեռնարկի մը նախաձեռնութիւնը առնել սներկայ պարտքն է այն բարեկեցիկ ծնողքներուն՝ որոնք կրթելու աղջիկներ ունին:

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒՍՏ

Անուանի հայ նկարիչ Յովհաննէս Այվազովսքի այս օրերս վերջացուց իր մէկ նոր եւ գեղեցիկ նկարը մեծ դիրքով. այդ նկարը կը ներկայացնէ Նաբուղէոն Ա.ը Ս. Հելենէ կղզիին մէջ:

* * *

Երիտասարդ Մաղիտրոս Գ. Լեւոն Մոերեանց հրաբերեր է Լազարեան ճեմարանի տեսչութենէն՝ համեմատական լեզուագիտութեան վրայ դասախօսութիւններ ընել մասնագիտական լսարաններու մէջ:

* * *

Օրիորդ Մարիամ Խանթարճեան այս տարի յաջողութեամբ աւարտեց իր ուսման ընթացքը, Բեղերեանի նկարչական ուսումնարանին մէջ. Նոյն մայրաքաղաքին կայսերական գեղարուեստի ճեմարանին նկարչական բաժնին մէջ այժմ կ'ուսանին չորս ռուսահայ երիտասարդներ:

* * *

Գերմանացի գիտնական Ալեքսանդր Բաում Դորդէր իր վերջին անգամ հրատարակած ընդարձակ Համոյնոարհայէն Գրական Պատմութիւնն առաջին հատորին մէջ ամբողջ գլուխ մը նուիրած է Հայոց գրականութեան:

* * *

Կ'երեւայ թէ գրչի եւ գեղարուեստի մարդերուն մեծ մասին ճակատագրուած է մահուանէ ետքը միայն պէտք եղած փառքը եւ նիւթական գնահատումը գտնել: Թայեատ՝ Ֆրանսայի նշանաւոր դերասանն ալ մէկ՝ հակառակ իր կենդանութեան ատեն սքանչելի կատարողի մը ըլլալուն՝ այսօր միայն իրեն վայել նիւթական վարձատրութիւն մը կը գտնէ... երբ ա՛ռանցքութիւնը կինքը մեռցուցած է եւրոպայի պէս տեղ մը, եւ ըսել թէ մեր մէջ չատեր դեռ կը գտնուին Ադամեանին չբաւարարուելու մեղադրանքներ:

Լը Փո�՝ նոյ գժբաղդ կատակերգակին ընտանիքին նպաստելու համար հանգանակութիւն մը կը բացած, ուրկէ 6686, 50 ֆրանք հաւաքուեցաւ: Քանի մը օր առաջ ալ նպաստի յատուկ երեկոյթ մը ալ կազմակերպուեցաւ նոյն թերթին կողմէ, որուն մասնակցեցան Բարիզի ամենէն փայլուն արուեստագէտները՝ ամենէն հռչակաւոր հեղինակներու գործերէն հատուածներ արտասանելով: Սրեւկոյթին հասոյթը՝ 4130 ֆրանք, հանգանակած դրամին վրայ բարձրանալով, ընդամենը 10816,50 ֆրանք հաւաքուած եղաւ անոր ընտանիքին համար. բայց նշանակելի կէտը հոն է որ, այդ դրամին մէկ տասներորդը պիտի կրնար խեղճ կատակերգակը կանխահաս մահուենէ մը փրկել:

* * *

Թայեատի ընտանիքին համար հաւաքուած այդ գումարին մէկէ հասարակ ժողովուրդն ալ իր լուման ունի. այո՛, մի՛ զարմանաք. ռամիկն ալ բան մը տուած է. բայց Բարիզի ժողովուրդին ռամիկ տարրը այնչափ անընդունակ չէ գրականութիւնը գնահատելու մէջ. որովհետեւ հոն՝ գրականութեան ու գեղարուեստի մարդիկը ջանք չեն խնայեր իրենց գործին ժողովրդական երեւոյթ մը տալու համար: Ահա ձեռնարկ մը՝ որ նոյն պայմաններու մէջ սկսած՝ աքանչելի ընդունելութիւն կը գտնէ ամէն օր: Գրեթէ տարիէ մը է վեր, Բարիզի Օտէոն թատրոնին տնօրէնը, ժողովրդին բանաստեղծական ճաշակը նրբացնելու համար, ժողովրդական դիւրամատչելի երեկոյթներ կազմակերպած է, որոնց մէջ մի միայն ոտանաւորներ կը կարդացուին հին ու նոր հեղինակներէ: Շատ դրական ծառայութիւն մըն է սա, ուղղակի հասարակութեան համար, որուն մէկ մասը անուշադիր տարը վարժուելով, ա՛լ չի մտածեր գինետուններու մէջ անցընել իր պարապ ժամերը:

Կարեւորը մեզի համար ձեռնարկն է թէեւ, բայց նիւթերու ընտրութեանը վրայ դադարիլ մը տալու համար, աւելորդ չենք համարիր յիշել թէ վերջին չարաթ օրուան երեկոյթին մէջ պիտի կարդացուին կտորներ՝ Հոմերոսէն, Հիւգոյէն, Թէոֆիլ Գոթիէյէն, եւ ուրիշ նոր ֆրանսացի գրագէտներէ: Ա.

ՆԱՄԱԿ ԻԶՄԻՐԼԷՆ

ԴԱՍԱԹԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԱՂԲԱՐ

Մշեցի բարբառով խմբագրուած հեռաւոր նամակը կը հրատարակենք իր հեռաւորական պարունակութեան եւ տեղական լեզուին համար:

Դանի մը խօսք դանդատ ունիմ հրամանքիդ. կ'ապաշխեմ գլխացաւանք չեղնի, ես ալ վախիով տիրացու էնք. գրէն բանամէն կը հասկնանք. Նարեկ, Սարգսա, Ժամագիրք թամ կարդացի. Հսուրբ Աստուած՝ գլխն գլուխ գոց էնք. Փառք ի բարձունս՝ ալ մինչ ի Հաստուծոյ՝ հասեր էնք. Հէման բեմը ելնելու մօտեցեր էնք. չարխիւփէլէնք գիմ բաղդ դարձուց, հայրիկս մեռաւ. մեր տան ճրագը մէջ չատեր դեռ կը դարսանան Ադամեանին չբաւարարուելուն վրայ:

*Լը ՓոՀՀՀ

մերա. մայրիկս ու քույրիկս ձգելի տուն ու ես էլ նոր թիւրուն ճահիլ ելման արեւով ելայ ընկայ ի խուրելի. դատայ բանայ զիմ ճահիլ ուժս ու արեւ մաչելի ալորը օր մը օր ու արեւ չտեսայ: Քան տարուան զիմ դառն դատումը մորկանս զըրկելի ան ալ կուչա կորեկ ու գլոդիլ չկերաւ: Ցայլիզին տարաւ մեր տալար մեր ոչխար, առաւ գոմն ու մորագ. արան ու չայիր, իմ դառն դատումով ճարած փորաներս ալ ֆայիզի տեղ հըսէպեց: Սերաս կերվի կը խորվի ճար ու ճամբայ չկայ ձեռքս: Աֆ կլնես, Մասիս ադրար, հրամանքիդ չեմ ճանչնար բայց քու խաղալիկն օր մը ընկաւ իմ ձեռքս, կարդացի սրտիկս գանեցաւ էտ ֆալիզին զվզելի արարածներուց: Ամ խաղաթանի Ադրար դու ալ կը գրես ու կը գրես մեր ֆարտերուն տէրանն մը չես էներ, Աստուած ալ գիտէ մենք էրէցանք վատուեցանք էտ անխոգիներու ձեռքէ: Մեր ճարը կորաւ ելանք գայլնք միտ Առաջնորդ Հայր սուրբ, քանի մը փարա տուեցինք ճամբեց երկիր մեր տեերուն, ֆայլոֆիներ այս բանը լսելու պէս կատղան կայնան, մեր տնեցոց բերնէն բնանի թղթեր կը գրեն ճամբէն մեզի քի ծեփենք, ուրանց եօթ խօր երես մարդու կերպարանքէն կելնան: Ալ ինչ բանամ, լսելու բան չէ քի, վըր աշխարքին գոր ու խալամ չվերցու էտոնց գրած խօսքերը մեզի գունդ գունդ ա նէշծքներ՝ մեր փարաներ երկիր զրկողն ալ քեսիրի քիւֆիւրներ թէ ինչո՞ւ ֆաֆյիզիներու ձեռքով փարանիս չենք զրրկեր: Ինչ ընենք Մասիս Ադրար, մեր ճարն ու վարն ալ կարիր է, ֆայիզին հոգինիս կ'առնէ, ՀՈՐՈՑՆ ալ կայներ է կնիկիս կը կարդէ մեզի չատ ԱԶ ՈՒ ՉԱՆ ալ չէ նայիր: Եկեր ենք իմ լուսահոգի Ջոջ պապուս բանին պէս—«մէջ երիս քարին՝ վոյ աղուրին»: էլ ինչ էնինք, չիմարիր մանցեր ենք: Բէնի մը՝ մարդու պէս արարածներ ալ ելեր են բան կը գրեն վրը Մշու Ա. ադչեորդարանին. էտ գրողները որ եթէ չատ զմեզի կ'ափսոսին էտա յեռուն տարի եղաւ մենք հալանք կորանք ֆայիզիներու ձեռքը. հորի՞ օր մը վըր մեր տէրտերուն չգրեցին ու իրենց երեսը չը մրեցին, եա՛ հիմա ֆայիզիներու մէկ ու ճար եկամուտի դուռնէ գոյուեր ելեր են գաղտուկ մաղտուկ տեղնով հոպոտած կուտան մրջ խաղալին, ճանճերու պէս մըջ տարին կը գլտորին սրտիկիս կը պրդտորեն, չատ որ չեղաւ՝ զարար չուներ թէլա մէկ տարի ալ առաջնորդարան մեր փարաներ ուտէ, ծակ փոր ֆայիզիներ յերեսուն տարի տարի կերան չը գրացան, Աստուած ուրանց դռնիկը դնի, ճրագը մարի, դառն դատին, դարտակ նստին, Ադոթիին, բարի լուսուն, Տրիստոսի քաղցրիկ տեսուն արժանի չեղնին տէնն: Կոզաչեմ Խաղաթանի Ադրեր զիմ թղթիկ յետ երեսանց չենէս, իմ իմէն չիսի վատակ զրելու չըմ հիշանար, գիս կը խաշ խանին չորս թարափին: Բանի մը հարիւր խարիսպ ադրատց գանգատ է ասիկայ, առնես մրջ քու դաղտին ցրուես աշխարքին...: Մնացի պանդուխս Գ.

Հասցէ թղթիս ի ձեռն Խաղաթանի Մասիս Ադրար ի Ստամպոլ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԷՄԻԼ ԶՕԼԱՅԻ ԴԱՏԸ

ԵՐԲՈՐԴ ՆԻՍՏԸ

ՍԷՆԻ ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ

Այսօր Մթնոլորտը ա՛լ աւելի ծանրաբեռնած է եղեկտրական հոսանուտով մը որ վարկեանէ վարկեան կը սպառնայ պայթիլ. և իրօք, գայլուցքը պիտի պռոթկայ քիչ մը վերջը երբոր անհամբեր բարձրաստիճան սպայ մը իր հրամանին ենթարկուած զինուորներուն խօսելու եղանակը այս դատարանին մէջ ալ գործածելու ելլէ:

Պաշտպանողական դերը վարող մը-նացած չէ այստեղ. ամբաստանեալը առաջինն է յարձակողականի մէջ, որ անհաւատալի սատկութեամբ մը կը մղէ զինքը չորս կողմէն շրջապատող անլուր թշնամութեանց դէմ, կատաղի մը պէս որ երեսիդ կը ցատկէ՝ երբոր ձեռնիս կ'ելլես զինքը փախստական ճամբաները գոցելով:

Ընդդիմադարձ կողմերուն մէջ դատաւորական հակաճառութիւնը նորէն կը սկսի ու կը շարունակուի քիչ մը, Պ. Լապօռի իր բողոքի անհատնում նիւթերը կը կուտակէ մէկզմէկու վրայ, անխնայ ու անդրդուելի մը-նալով իր պարտականութեան պատնէշին վրայ զոր համոյն Ֆրանսայի տառապեալ զինուորութիւնը կը պաշարէ հիմայ.

ՎԿԱՆԵՐԸ

Ուշադրութիւն հրաւիրող առաջին փան այն սպան է որ իր համազգեստով կը յայտնուի ամբոխին համակրութիւններն ողջունուած.

Պ. Լապօռի հարցումներուն կը պատասխանէ այնքան որքան կը թոյլատրեն զինքն, պատասխանի մը վայ դրուած գաղտնապահութեան պարքը. Այս վկայութիւնը նոր լոյս մը չի սփռեր այս աղմուկին դատաստանին վրայ. Իր պատասխանները կցկտուր ու անբաւական կը թուին պաշտպան փաստաբանին, որ բաւական իրաւամբ գիտել կու տայ թէ զինուորական պաշտօնեաները գայտնապահութեան ենթարկեալ չեն ըստ օրինի.

Բայց ահա փոթորիկը կը մօտենայ որ վերիվար պիտի յուզէ բոլոր նիստը:

Երկրորդ վկան զօրապետ կոմտ է, զնդապետ Բիքարի նախկին պետը, և հիմայ անոր մեծագոյն հակառակորդը. զօրապետը չէ ներած որ իր ստորակարգեալը ուրիշին ցոյց տուած բլլայ այն նամակները որոնց մէջ Տրէֆիւսի յանցաւորութեան մասին իր տարակոյսները ակնյայտնի կերեւան:

Սրտմտած դէմք մը ունի, և երբ տեղեկութեանց կոչում կ'ընէ Պ. Լապօռի, զինքը նեղը ձգելու ակներեւ ջանքով մը, հարցումը և պատասխանը իրարու կը բաղխին մենամարտով սուրերու շաչիւնովը. վերջապէս մէկ միջոցին իր համբերութեան չափը կը լեցնայ և յանկարծ փաստաբանին դառնալով կը գոչէ.

—Ծուլակ ձողնե՛ր....

ՄԻԶԱԴԷՊՈՒ

Մարդ պէտք է ճանչնայ փաստաբանական ասպարէզին Ֆրանսայի մէջ վայելած բացառիկ յարգանքը՝ ըմբռնելու համար այն ահագնաղղորդ բողոքը զոր ներկայ փաստաբանները այս անգամուս զինուորականին դէմ կը բարձրացնեն:

Պ. Լապօռի ընդհանուր դատախազը կը հրաւիրէ իր պարտքը կատարելու այս տօրօրինակ վկային դէմ, բայց անիկա լռութիւն կը պահէ: Այն տեղ փաստաբանները իրենք կը մէջտեղեն, և Լապօռիի համամիտ ընկերներն անդամ, իրենց արուեստական համերաշխութեամբը պաշտպան փաստաբանին շուրջը կը բոլորին: Ունկնդիրներն ալ կը մէջտեղեն կոչուին. ոմանք զինուորականին իրաւունք կուտան, ուրիշներ անոր անբարեկիրթ լեզուն կը դատապարտեն: Մէկ բառով կարը կ'ընդհանրանայ բոլոր սրահին մէջ և նախագահը կը հարկադրուի նիստը վերջացնել ու սրահը պարպել տալ:

Ֆրանսայի մէջ, ուր լրագրական նախատինքները պտիր հացի պէս կը քաւուին հակառակորդներու դէմ, տեսէք որքան մեծ է Արդարութեան հանդէպ ցոյց արուած մեծարանքը որ կենցաղագիտութեանպզտիկ խոտորումը մը, անկրկնելի բառ մը կը լսէր ամենէն մեծ յուզումը յառաջ բերելու ինքնին արդէն հրաբորբոք այս դատին մէջ: Այս պահուս միջադէպը բուն դատին կ'ելնէ և ամէն ոք անոր հանդոյցը կը փնտռէ. յայտնի է որ եթէ անմիջական լուծում մը չգտնուի, այս փոքրիկ խօսքը մեծամեծ հանմատութիւններ պիտի առնէ:

Վերջապէս նիստը կը վերսկսի և Պ. Բլոյէ, Փաստաբաններու Ժողովին նախագահը առաջ կ'անցնի.

—կը սպասեմ, կ'ըսէ, որ զօրավար կոմս իր գործածած անարգական բառին համար բացատրութիւն տայ, բացատրութիւն՝ զոր մեր ժողովը և իր նախագահը կը պահանջեն իրմէ:

Ու օրինակելի դաս մը բոլորին համար, ահա այդ ցասմնակոծ սպան իր սխալը կ'ընդունէ և համարձակ ձայնով մը, որ վայելուչ է իր զինուորական պարզութեան, կը պատասխանէ.

—Արտասանած բառս, իմ ըսել ուզածէս անդին անցաւ. արդարութեան համար ունեցած յարգանքիս ապացոյը այստեղ ներկայ գտնուելուս մէջ է. յուզման տեղի տուի:

Եւ միջադէպը կը վերջանայ այս անկեղծ յայտարարութեան վրայ.

ԹԷՐ ՈՒ ԴԷՄ ՎԿԱՆԵՐ

Հարցաքննութեան մէջ այս զօրավարը ճարտար փաստաբանի մը պէս ներողութիւններ մացնելու կը ձգտի. կ'ըսէ թէ Բիքարի պատուիրած քննութենէն չի հեռաւիր որ Տրէֆիւսի յանցապարտութեանը վրայ տարակուսի. առնկայ մասնիչ մը էր, բայց ուրիշ մասնիչ մը ալ կրնար դեռ գտնուիլ:

Ամէնէն շատ աղդեցութիւն առաջ բերող վկայութիւնը Զօր. Մերսիէէնն է որ Տրէֆիւսի դատին միջոցին պատերազմական զօրոց խորհրդական է:

Ինքն է որուն համար կ'ըսուի թէ այդ դատաստանին ժամանակ, խորհրդակցութեանց պահուն, դատաւորներուն մէջ մը յանձնած է Ատեանին իրրեւ ապացոյց Տրէֆիւսի յանցաւորութեան և որ ամբաստանեալին չէր ցոյց տրուած.

Այս ապօրինաւորութիւնը, որ Տրէֆիւսի ի Նպաստ յարուցուած շարժումին գլխաւոր անկիւնաքարը կը կազմէ, պիտի քննուի ա՛լ. գէթ Պ. Լապօռիի բոլոր ճիգը ատոր կը ձգտի.

—Ըսէք մեզի, այո՛ կամ ոչ, ձեր զինուորական պատուոյ վրայ ըսէք մեզի, թէ իրօք Տրէֆիւսէն գաղտնի պահուած ապացուցակներ Պատերազմական Ատեանին.

Հարցումը՝ դաշոյնի մը պողպատին պէս սուր ու կտրուկ է:

Բայց զօրապետը ահա իր գաղտնապահական պարտականութեանցը կ'ապաստանի նորէն, հոն ուր, այս եղական դատին մէջ, ամէն օր կը պահուըտի, նեղը ինկած վայրկեանին:

Բայց օգուտ քաղելով իր զինուորական պատուոյն ուղղուած կոչումէն՝ զօրապետը ծանրակշիռ յայտարարութիւն մը կ'ընէ.

—Իմ զինուորական պատուոյս վրայ կը յայտարարեմ որ Պատերազմական Ատեանին վճիռէն զատ, անկէ առաջ և անկէ ետքը, ելեւէն եղած կարգ մը ապացոյցներով հաստատուած է Տրէֆիւսի մատնութիւնը:

Ամբոխը որ զօրավարի մը խօսքին պաշտամունքը ունի միշտ, կը ծափահարէ, կ'ընդունի այս վկայութիւնը. բայց փաստաբանը ինքզինքը չի կորանցներ ասոր ցոյցերուն մէջ. ոչ չոր ձայնով մը նորէն կը հարցնէ անոր.

—Որո՞նք են ձեր հաստատումը կազմող տարրերը, ըսէք մեզի. եւ եթէ Պատերազմական Ատեանին վճիռէն առաջ ալ ուրիշ ապացոյցներ դեռ ունէիք, ինչո՞ւ չներկայացուցիք զանոնք այդ Ատեանին.

Դիտողութիւնը արդար է.

Այս օրուան վերջին կռիւնոր վկան դարձեալ Պ. Թարարիէօն է. այս նախկին փաստաբան և նախարարին վկայութիւնը՝ ճշմարիտ ամբաստանագրի մը պէս մեծատաւոր, սեղմ ու կուռ է. վկային բերնով՝ փաստաբանն է, իրաւագետն է որ կը խօսի, յիշեցնելով այս խռովայոյզ դատաստանման մէջ, ուր քաղաքական կիրքերը՝ արդարութեան հոգերուն տեղը գրաւած են, այն սկզբունքները որոնք ոչ միայն Ֆրանսայի այլ եւ բոլոր քաղաքակրթի աշխարհին համար նուիրական պէտք է մնան:

Գնդապետ Բիքարը պաշտպանելով, Տրէֆիւսի անմեղութիւնը հաստատելու ջանացող այս սպային դէմ ուղղուած թշնամութիւնները, գաւերը կը խմէ ու կը մեկնէ՝ իր ծանօթ պերճախօսութիւնը բոլոր սենկնդիրները յուզմունքով կը լցնէ:

Այսվերջին մեքենայութիւնները, կ'ըսէ, կատարիչը կը ձեւացնեն այն գերեզմանին տրուն մէջ թաղած են Տրէֆիւսը:

Սարսուռ մը կ'անցնի ամէնուն վրայէն:

Եւ Պ. Թէտարիէօն կը խօսի, երբոր ահա գիշերուան մութը կ'ինջնայ, կ'ինջնայ տակաւ, սրահին կը տիրէ, այն սրահին ուր լոյսը ի զոր կը փնտռուի խնչխնտի ձեռքով:

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ. — Նշանաւոր երեսփոխան Սըր Աշլէյ Պարլիթ ընդդիմադիր կուսակցութեան դէմ պաշտպանեց նախարարական արտադրութիւնները արուեստական ինդրին համար: Պէտք չէ որ, բաւ, Մեր կառավարութիւնը հակառակ երթայ Թուրքիոյ, այդ տեսակ ընթացք մը մեզի դէմ պիտի զրգռէ հնդկական ազգաբնակները: Սըր Պարլիթի ցոյց տուաւ նաև թէ վատնդաւոր է Անգլիոյ համար թոյլատրել որ Ռուսիա Հիւսիսային Զինաստանի մէջ հաստատուի: Հայցուց թէ իրաւունք է որ Ռուսիա մուտք բլլայ Մանչուրիոյ Քիրին նահանգը, թէ Ռուսները պիտի ամրացնեն Բորթ Արթուրը, թէ այդ նաւահանգիստը մնալով նաւերը պարտաւոր պիտի բլլան ազատիլ Չինական կամ ռուսական գրօշը: Ինչո՞ւ Անգլիա այսքան ա՛կարող բլլայ այս միջոցին: Ասոր պատասխան է, ըսաւ, որովհետեւ մենք օտարացուցինք մեզմէ մեր բնական բարեկամները և կորնցուցինք մեր հին օժանդակները: Մեր բնական նիզակակիցներն են մեր Օտանեան կայսրութիւնը: Ճարտն Մարշալայն Արեւելքի մէջ մեր բնական զինակիցն է, բայց եթէ Ռուսիոյ մասին մենք ակարութիւն ցուցնենք, պիտի սիրելնք ճարտը որ այդ երկրին հետ նիզակցի: Եւրոպայի մեր բնական քաղաքական նիզակակիցներն էին Իտալիա եւ Գերմանիա: Արտաքին գործոց խորհրդական Պ. Քիրզոն պատասխանեց Սըր Աշլէյի թէ իր բոլոր խօսքերը թաքուն յարձակում էին Ֆրանսայի և Ռուսիոյ դէմ: Անցեալ տարի ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը խնդրէր կառավարութենէն որ այդ երկու պետութիւնները բարեկամացնենք մեզի: Հիմա որ այդ ջանքը բրած ենք, կը պահարկեն մեզ՝ որպէս թէ զլխամեր բրած բլլանք այդ երկիրներուն՝ որ մեզի թշնամի են, և Սըր Պարլիթի ըսածին նայելով անոնց հետ խնամք ենք:

Լորտ Սալիսպուրի Սուտանի արշաւանքին համար խստիւ քննադատեց կառավարութիւնը: Սուտան տակաւին հանած չէ իր պատճառաւ եղած հին ծախքերը: Այս երկրին համար չահաւոր չեմ տեսներ, ըսաւ, Սուտանի մէջ մեր ձեռնարկութիւնը: Մեր կայսրութիւնը մեծ է, մեր ուսերուն վրայ խիստ ծանր բեռ չանենք: Հնդկաստանի մէջ անգլիական և բնիկ խոշոր բանակ մը ունինք, հոն ընելիք բաւական գործ ունինք, ասոր համար վատնդաւոր կը գտնեմ մեր ձեռնարկութիւնները Հնդկաստանի և Ափրիկէի մէջ միանգամայն: Խոշոր սխալ մը էր մեզի համար Զիմբապուէ տեսականացէս ափրիկը, սոսկ ծանր եկաւ սահմանակից անկախ ցեղերուն: Լորտ Սալիսպուրի պատասխանեց թէ հնդկական ապատամբ ցեղերը Զիմբապուէ սահմանէն շատ հեռի կը գտնուին. այդ ապատամբութիւնը արդարացնելու համար ուրիշ պատճառ մը գտնէք, ազնիւ լորտ, բաւ Սալիսպուրի, խօսքը Քիմպերլիի ուղղելով: Փարով Սուտանի արշաւանքին, նախարարատեղը յայտարարեց թէ նգիպտոսի զարգացման համար անհրաժեշտ է այն:

—Ուղղութիւնը վիճաբանութիւնը բաւական երկար պիտի տեւէ: Սըր Լօսըն Ուօլթրի հնդկական քաղաքականութեան մասին ընելիք հարցաքննումը կը գուշակուի թէ երեք գիշերէն հալիս պիտի աւարտի:

ՄԱՅՐԱԳՈՅՆ-ԱՐԵՒԵԼՔ. — Շանկայէն կը հեռագրուի թէ Հայնան կղզիին մէջ անիշխանութիւն կը տիրէ. չինացի զինուորները ապստամբելով 28 դիւղերու վրայ յարձակեցան, թալանով և սպանելով գանոնք:

—Ճարտնական ազգերէ կը ծանուցուի թէ Մեքսիոյի կառավարութիւնը որոշեց պայմանաժամ չտալ Զինաստանի, պատերազմական տուգանքը գմտրելու համար:

—Զեմուլբոյի քաղաքական նաւահանգստին մէջ խարսխող անգլիական նաւատորմը Նակազաքի մեկնեցաւ: Սըր Էտուըրտ Մէյմը ծովակալ ստանձնեց Մայրաքաղաքն Ափրեքէի բրիտանական նաւատորմին ընդհանուր հրամանատարութիւնը՝ Պուլլրը դրամանատարին յաջորդելով:—Սինկարուլին կը ծանուցուի թէ ֆիրանսական Բաւդալյան ատրպը առանց կենդրոն անցած է անկէց՝ ուղղուելով դէպ ի Արեւելք: Ծէոյլլոնդ գերման յատատրպը Սէյլան հասած է, ուր իրմէ առաջ գացած էր Կէֆէոն մարտանաւը:

—Տէյլի Մէյլ Սրնկաքուրէն առնելով հետեւեալ հաստատական լուրը կուտայ. «Անգլիոյ ծովային գործոց նախարարութիւնը հրամանաւ, Զինական ծովորդաց մէջ անգլիական նաւատորմին արկրորդ հրամանատար ծովակալ Գրան Սրնլարտի մէջ կը գտնուած բոլոր ատաղորը գնած է իր նաւատորմին համար: Արդէն Անգլիա գնած ըլլալով զինական և ճարտնական նաւահանգիստներուն մէջ գտնուած հանքածուխները, կը հետեւի թէ զինական ջուրերուն մէջ գտնուած օտար նաւատորմերը դրեթէ անպաշտպան պիտի մնան:» Անգլիոյ այս ընթացքը օտար գաղթականութեանց մէջ մեծ յուզում կը պատճառէ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Մէնցի քաղաքապետը այդ քաղաքին ընակիչներուն հաղորդեց Վիլհէլմ կայսրը հետեւեալ հեռագիրը. «Հին եւ չքեղ Մէնց քաղաքին և անոր քաղաքացիներուն բարեացակամութեան և հոգածութեան ապացոյց մը տալու համար, կ'ինամցնեմ քաղաքին թէ որոշած եմ անոր հարաւային և արեւելեան հին պարիսպը ընակիչներուն թողել, եւ հրամայել քակել զայն, որպէս զի Մէնց կարենայ ունենալ նոր եւ կոկուի թաղ մը եւ ընդարձակել խաղաղութեան մէջ, առանց որոշ այս որոշումը չպիտի տայինք:»

—Բայմոնտին մէջ Պ. Բիսմարք որ տարին գործոց երեսփոխանութիւնը շարունակելով՝ պնդեց թէ Պիսմարք իշխանին առեւտրական քաղաքականութիւնը Գերմանիոյ առջեւ հանեց մէկու մոքսային բարձր պատնէշներ: Պիսմարք կոմս իր հօր առեւտրական քաղաքականութիւնը պաշտպանեցաւ. անոր հիմնական գաղափարն էր, ըսաւ, ազգային աշխատութիւնը պաշտպանելու համար ինքնօրէն ապագային մը հաստատել: Առաջարկեցաւ Պ. Պարթ հարցուց թէ Անգլիոյ հետ առեւտրական բանակցութեանց խնդիրը ո՞ւր մնաց: Արտաքին գործոց նախարարը պատասխանեց թէ Գերմանիոյ շահերը նկատի առնելով բանակցութեանց ընդհանուր սկզբունքները հաղորդուած են Լոնտոնի դեսպանին:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ. — Անդլիոյ հարցարարանին հաղորդուեցաւ պատասխանը այն դաշնագրին, զոր Անգլիա վերջերս կնքեց Մենելիքի հետ: Այս դաշնագիրը կը բաղկանայ վեց յօդուածներէ: Երկու ազգերը կանարեալ ազատութիւն անոնց մտնել ելլել իրարու երկիրներու մէջ և վաճառականութիւն ընել: Զէյլայի և Հարարի միջև ճիրտայի ճամբան բաց պիտի մնայ երկու ազգայ վաճառականներուն առջև: Մենելիք ներքին տարբերութիւնները Մեծ Բրիտանիոյ պիտի չեղծէ, ամենէն նպաստաւոր ազգին պայմաններու Հաղէյտասանի վերաբերեալ բոլոր արտաքին գործերը Զէյլայէն պիտի անցնին: Մենելիք կը խոստանայ կալեր եղծին չամ արգելել որ իր կայսրութեան երկիրներէն Տէրվիշներուն համար չփոխադրուին զէնք և ռազմամթերք:

Դաշնագիրը վաւերացուելէ վերջ պիտի զրկուին մէջ անհրաժեշտ են մեծ քաղաքներուն մէջ ապահովութիւնը երաշխաւորելու համար:»

Լորտ Բիմպրրլ Սուտանի արշաւանքին համար խստիւ քննադատեց կառավարութիւնը: Սուտան տակաւին հանած չէ իր պատճառաւ եղած հին ծախքերը: Այս երկրին համար չահաւոր չեմ տեսներ, ըսաւ, Սուտանի մէջ մեր ձեռնարկութիւնը: Մեր կայսրութիւնը մեծ է, մեր ուսերուն վրայ խիստ ծանր բեռ չանենք: Հնդկաստանի մէջ անգլիական և բնիկ խոշոր բանակ մը ունինք, հոն ընելիք բաւական գործ ունինք, ասոր համար վատնդաւոր կը գտնեմ մեր ձեռնարկութիւնները Հնդկաստանի և Ափրիկէի մէջ միանգամայն: Խոշոր սխալ մը էր մեզի համար Զիմբապուէ տեսականացէս ափրիկը, սոսկ ծանր եկաւ սահմանակից անկախ ցեղերուն: Լորտ Սալիսպուրի պատասխանեց թէ հնդկական ապատամբ ցեղերը Զիմբապուէ սահմանէն շատ հեռի կը գտնուին. այդ ապատամբութիւնը արդարացնելու համար ուրիշ պատճառ մը գտնէք, ազնիւ լորտ, բաւ Սալիսպուրի, խօսքը Քիմպերլիի ուղղելով: Փարով Սուտանի արշաւանքին, նախարարատեղը յայտարարեց թէ Եգիպտոսի զարգացման համար անհրաժեշտ է այն:

—Ուղղութիւնը վիճաբանութիւնը բաւական երկար պիտի տեւէ: Սըր Լօսըն Ուօլթրի հնդկական քաղաքականութեան մասին ընելիք հարցաքննումը կը գուշակուի թէ երեք գիշերէն հալիս պիտի աւարտի:

ՄԱՅՐԱԳՈՅՆ-ԱՐԵՒԵԼՔ. — Շանկայէն կը հեռագրուի թէ Հայնան կղզիին մէջ անիշխանութիւն կը տիրէ. չինացի զինուորները ապստամբելով 28 դիւղերու վրայ յարձակեցան, թալանով և սպանելով զանոնք:

—Ճարտնական ազգերէ կը ծանուցուի թէ Մեքսիոյի կառավարութիւնը որոշեց պայմանաժամ չտալ Զինաստանի, պատերազմական տուգանքը գմտրելու համար:

—Զեմուլբոյի քաղաքական նաւահանգստին մէջ խարսխող անգլիական նաւատորմը Նակազաքի մեկնեցաւ: Սըր Էտուըրտ Մէյմը ծովակալ ստանձնեց Մայրաքաղաքն Ափրեքէի բրիտանական նաւատորմին ընդհանուր հրամանատարութիւնը՝ Պուլլրը դրամանատարին յաջորդելով:—Սինկարուլին կը ծանուցուի թէ ֆիրանսական Բաւդալյան ատրպը առանց կենդրոն անցած է անկէց՝ ուղղուելով դէպ ի Արեւելք: Ծէոյլլոնդ գերման յատատրպը Սէյլան հասած է, ուր իրմէ առաջ գացած էր Կէֆէոն մարտանաւը:

—Տէյլի Մէյլ Սրնկաքուրէն առնելով հետեւեալ հաստատական լուրը կուտայ. «Անգլիոյ ծովային գործոց նախարարութիւնը հրամանաւ, Զինական ծովորդաց մէջ անգլիական նաւատորմին արկրորդ հրամանատար ծովակալ Գրան Սրնլարտի մէջ կը գտնուած բոլոր ատաղորը գնած է իր նաւատորմին համար: Արդէն Անգլիա գնած ըլլալով զինական և ճարտնական նաւահանգիստներուն մէջ գտնուած հանքածուխները, կը հետեւի թէ զինական ջուրերուն մէջ գտնուած օտար նաւատորմերը դրեթէ անպաշտպան պիտի մնան:» Անգլիոյ այս ընթացքը օտար գաղթականութեանց մէջ մեծ յուզում կը պատճառէ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Մէնցի քաղաքապետը այդ քաղաքին ընակիչներուն հաղորդեց Վիլհէլմ կայսրը հետեւեալ հեռագիրը. «Հին եւ չքեղ Մէնց քաղաքին և անոր քաղաքացիներուն բարեացակամութեան և հոգածութեան ապացոյց մը տալու համար, կ'ինամցնեմ քաղաքին թէ որոշած եմ անոր հարաւային և արեւելեան հին պարիսպը ընակիչներուն թողել, եւ հրամայել քակել զայն, որպէս զի Մէնց կարենայ ունենալ նոր եւ կոկուի թաղ մը եւ ընդարձակել խաղաղութեան մէջ, առանց որոշ այս որոշումը չպիտի տայինք:»

—Բայմոնտին մէջ Պ. Բիսմարք որ տարին գործոց երեսփոխանութիւնը շարունակելով՝ պնդեց թէ Պիսմարք իշխանին առեւտրական քաղաքականութիւնը Գերմանիոյ առջեւ հանեց մէկու մոքսային բարձր պատնէշներ: Պիսմարք կոմս իր հօր առեւտրական քաղաքականութիւնը պաշտպանեցաւ. անոր հիմնական գաղափարն էր, ըսաւ, ազգային աշխատութիւնը պաշտպանելու համար ինքնօրէն ապագային մը հաստատել: Առաջարկեցաւ Պ. Պարթ հարցուց թէ Անգլիոյ հետ առեւտրական բանակցութեանց խնդիրը ո՞ւր մնաց: Արտաքին գործոց նախարարը պատասխանեց թէ Գերմանիոյ շահերը նկատի առնելով բանակցութեանց ընդհանուր սկզբունքները հաղորդուած են Լոնտոնի դեսպանին:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ. — Անդլիոյ հարցարարանին հաղորդուեցաւ պատասխանը այն դաշնագրին, զոր Անգլիա վերջերս կնքեց Մենելիքի հետ: Այս դաշնագիրը կը բաղկանայ վեց յօդուածներէ: Երկու ազգերը կանարեալ ազատութիւն անոնց մտնել ելլել իրարու երկիրներու մէջ և վաճառականութիւն ընել: Զէյլայի և Հարարի միջև ճիրտայի ճամբան բաց պիտի մնայ երկու ազգայ վաճառականներուն առջև: Մենելիք ներքին տարբերութիւնները Մեծ Բրիտանիոյ պիտի չեղծէ, ամենէն նպաստաւորեալ ազգին պայմաններու Հաղէյտասանի վերաբերեալ բոլոր արտաքին գործերը Զէյլայէն պիտի անցնին: Մենելիք կը խոստանայ կալեր եղծին չամ արգելել որ իր կայսրութեան երկիրներէն Տէրվիշներուն համար չփոխադրուին զէնք և ռազմամթերք:

Դաշնագիրը վաւերացուելէ վերջ պիտի զրկուին մէջ անհրաժեշտ են մեծ քաղաքներուն մէջ ապահովութիւնը երաշխաւորելու համար:»

Լորտ Բիմպրրլ Սուտանի արշաւանքին համար խստիւ քննադատեց կառավարութիւնը: Սուտան տակաւին հանած չէ իր պատճառաւ եղած հին ծախքերը: Այս երկրին համար չահաւոր չեմ տեսներ, ըսաւ, Սուտանի մէջ մեր ձեռնարկութիւնը: Մեր կայսրութիւնը մեծ է, մեր ուսերուն վրայ խիստ ծանր բեռ չանենք: Հնդկաստանի մէջ անգլիական և բնիկ խոշոր բանակ մը ունինք, հոն ընելիք բաւական գործ ունինք, ասոր համար վատնդաւոր կը գտնեմ մեր ձեռնարկութիւնները Հնդկաստանի և Ափրիկէի մէջ միանգամայն: Խոշոր սխալ մը էր մեզի համար Զիմբապուէ տեսականացէս ափրիկը, սոսկ ծանր եկաւ սահմանակից անկախ ցեղերուն: Լորտ Սալիսպուրի պատասխանեց թէ հնդկական ապատամբ ցեղերը Զիմբապուէ սահմանէն շատ հեռի կը գտնուին. այդ ապատամբութիւնը արդարացնելու համար ուրիշ պատճառ մը գտնէք, ազնիւ լորտ, բաւ Սալիսպուրի, խօսքը Քիմպերլիի ուղղելով: Փարով Սուտանի արշաւանքին, նախարարատեղը յայտարարեց թէ Եգիպտոսի զարգացման համար անհրաժեշտ է այն:

—Ուղղութիւնը վիճաբանութիւնը բաւական երկար պիտի տեւէ: Սըր Լօսըն Ուօլթրի հնդկական քաղաքականութեան մասին ընելիք հարցաքննումը կը գուշակուի թէ երեք գիշերէն հալիս պիտի աւարտի:

ՄԱՅՐԱԳՈՅՆ-ԱՐԵՒԵԼՔ. — Շանկայէն կը հեռագրուի թէ Հայնան կղզիին մէջ անիշխանութիւն կը տիրէ. չինացի զինուորները ապստամբելով 28 դիւղերու վրայ յարձակեցան, թալանով և սպանելով զանոնք:

—Ճարտնական ազգերէ կը ծանուցուի թէ Մեքսիոյի կառավարութիւնը որոշեց պայմանաժամ չտալ Զինաստանի, պատերազմական տուգանքը գմտրելու համար:

—Զեմուլբոյի քաղաքական նաւահանգստին մէջ խարսխող անգլիական նաւատորմը Նակազաքի մեկնեցաւ: Սըր Էտուըրտ Մէյմը ծովակալ ստանձնեց Մայրաքաղաքն Ափրեքէի բրիտանական նաւատորմին ընդհանուր հրամանատարութիւնը՝ Պուլլրը դրամանատարին յաջորդելով:—Սինկարուլին կը ծանուցուի թէ ֆիրանսական Բաւդալյան ատրպը առանց կենդրոն անցած է անկէց՝ ուղղուելով դէպ ի Արեւելք: Ծէոյլլոնդ գերման յատատրպը Սէյլան հասած է, ուր իրմէ առաջ գացած էր Կէֆէոն մարտանաւը:

—Տէյլի Մէյլ Սրնկաքուրէն առնելով հետեւեալ հաստատական լուրը կուտայ. «Անգլիոյ ծովային գործոց նախարարութիւնը հրամանաւ, Զինական ծովորդաց մէջ անգլիական նաւատորմին արկրորդ հրամանատար ծովակալ Գրան Սրնլարտի մէջ կը գտնուած բոլոր ատաղորը գնած է իր նաւատորմին համար: Արդէն Անգլիա գնած ըլլալով զինական և ճարտնական նաւահանգիստներուն մէջ գտնուած հանքածուխները, կը հետեւի թէ զինական ջուրերուն մէջ գտնուած օտար նաւատորմերը դրեթէ անպաշտպան պիտի մնան:» Անգլիոյ այս ընթացքը օտար գաղթականութեանց մէջ մեծ յուզում կը պատճառէ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Մէնցի քաղաքապետը այդ քաղաքին ընակիչներուն հաղորդեց Վիլհէլմ կայսրը հետեւեալ հեռագիրը. «Հին եւ չքեղ Մէնց քաղաքին և անոր քաղաքացիներուն բարեացակամութեան և հոգածութեան ապացոյց մը տալու համար, կ'ինամցնեմ քաղաքին թէ որոշած եմ անոր հարաւային և արեւելեան հին պարիսպը ընակիչներուն թողել, եւ հրամայել քակել զայն, որպէս զի Մէնց կարենայ ունենալ նոր եւ կոկուի թաղ մը եւ ընդարձակել խաղաղութեան մէջ, առանց որոշ այս որոշումը չպիտի տայինք:»

—Բայմոնտին մէջ Պ. Բիսմարք որ տարին գործոց երեսփոխանութիւնը շարունակելով՝ պնդեց թէ Պիսմարք իշխանին առեւտրական քաղաքականութիւնը Գերմանիոյ առջեւ հանեց մէկու մոքսային բարձր պատնէշներ: Պիսմարք կոմս իր հօր առեւտրական քաղաքականութիւնը պաշտպանեցաւ. անոր հիմնական գաղափարն էր, ըսաւ, ազգային աշխատութիւնը պաշտպանելու համար ինքնօրէն ապագային մը հաստատել: Առաջարկեցաւ Պ. Պարթ հարցուց թէ Անգլիոյ հետ առեւտրական բանակցութեանց խնդիրը ո՞ւր մնաց: Արտաքին գործոց նախարարը պատասխանեց թէ Գերմանիոյ շահերը նկատի առնելով բանակցութեանց ընդհանուր սկզբունքները հաղորդուած են Լոնտոնի դեսպանին:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ. — Անդլիոյ հարցարարանին հաղորդուեցաւ պատասխանը այն դաշնագրին, զոր Անգլիա վերջեր

—Նայէ Ֆրայէ Բրէ-ի ԱՔէնքէն կիմանայ որ Լոնտոնի հելլէնական գործակատարը իմացուցէր է իր կառավարութեան թէ անզղական նոր սինոիքս մը կազմուած է որ՝ համաձայնելով Բարիզի և Պերլինի դրամատէրներուն հետ, 200 միլիոն ֆր.-ի չատ նպաստաւոր փոխառութիւն մը կ'առաջարկէ Յունաստանի, մեծ տէրութեանց և նոյն իսկ անոնցմէ մէկուն երաշխաւորութեամբ։

Ռուսական դեսպան Պ. Օնու չարաթ օր Պալատ գնաց և Բէկրպոպուրկէն լուրեր հաղորդեց Երկիրս թագաւորին, որուն քով մնաց մէկ ժամու չափ։

Նոյն օրը արտաքին գործոց Նախարարը Պերլինի հելլէն դեսպանէն երկար հեռագիր մը ստացաւ, որուն վրայ անմիջապէս Թագաւորին գնաց։

— Տեղական Բաքատիամանատարուլոս բանակը ձգեց։ Արքայական հրովարտակով գնդապետ Մանոսի կիսաբաժէի հրամանատարի ատիճան տրուեցաւ և հանգստեան կոչուեցաւ։

— Կառավարութիւնը զրահաւորներու նորոգութիւնը Պիրէէնի նաւաստանեաւն մէջ կատարել պիտի տայ, որով 0 000 տրախմիի խնայողութիւն մը պիտի գոյանայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿՐՕՆ· ԺՈՂՈՎԸ երէկ իր չաբաթական նիստը գումարեց Ազգ· Պարլիամենտի մէջ, նախագահութեամբ Ս· Պարլիարք Հօր և ատենապետութեամբ Գրիգորիս Աղբեպիկ· Յովհաննէսեանի։ Ներկայ անդամներն էին Տ· Գաբրիէլ Ճէվահիրճեան, Տէր Յովսէփ Այվազեան Մ· Վարդապետները և Գատաբիւղի Տ· Կարապետ քահանան։

Ժողովը զբաղեցաւ գլխաւորաբար գաւառներէ հասած գրութիւններու ընթերցմամբ, և ի մէջ այլոց հետեւեալ որոշումները տուաւ։ —Ա· Սիմէոնիայի Թաղ· Խորհրդի անդամները Ժողովին ներկայանալով Պոյաճը գիւղի երուժիշ-դաստիարակ Պ· Աւետիսն տեղւոյն եկեղեցիին վրայ քշնի·ձեռնադրուելը խնդրեցին· որդէն Պ· Աւետիս ալ, իր կարգին, այս մասքով խնդրագիր մը ներկայացուցած էր Ժողովին։ Ժողովը որոշեց ծիրնական ձեւակերպութիւններէ ետքը տալ ձեռնադրութեան հրամանը։—Բ· Մայրեկեղեցւոյ Ստեփան սարկաւագ Մկրտիչեան խնդրագրով մը դիմած էր՝ որպէս զի յարմար վանքի մը վրայ կուսակրօն քնի· ձեռնադրուի՝ իր կանանքին մեռցած օրերը նուիրէ այդ վանքին բարեկարգութեան և զարգացման։ Ժողովը որոշեց որ յիշեալը Կ·ւմիւշխանէի (Տրապոն) վանքին վրայ ձեռնադրուի կուսակրօն քահանայ։—Դ· Ժողովը ուշադրութեան առաւ Իզմիրի Առաջնորդ Առաջնորդ Ս· Ներսէս Մ·Վ·ի մէկ գրութիւնը, որ կը յայտնէր թէ տեղւոյն ազգայնիներէն Ստեփանեան Եղիա անուն անձին Ազանի անուն կինը երեք տարի առաջ դաւանափոխ եղած, ամուսնացած և զաւակ մը ալ ունեցած է, և թէ այժմ յիշեալ կնոջ ամուսինը Ստեփանեան Եղիա կրկին ամուսնանալու արտօնութիւն խնդրած է։ Իզմիրի Առաջնորդը կը խնդրէ կրօն· Ժողովէն այս մասին հարկ եղած տեղեկութիւնն ընելու։ Ժողովը որոշեց գրել Իզմիրի Դեր· Առաջնորդին որ թողարտէ յիշեալ Եղիա Ստեփանեանի երկրորդ ամուսնութիւնը։—Ե· Կարգադրեցաւ Օրտուի Տէր Աբրահամ քշնի·ի նկատմամբ հասած գանգատագիրը և որոշուեցաւ յառաջիկայ նստին զբաղիլ այդ խնդրով։

—Ս· Պարլիարք Հայրը Պալաթուրքարոզիչ Տ· Եղնիկ Ծ· վ· Գալբաճեանէ տեղւոյն Թաղ· Խորհրդին դէմ եղած գանգատներուն, ինչպէս նաեւ անոր ընտրութեան թուականին մասին տեղեկութիւններ ուզած է վերջնական կարգադրութիւն մը ընելու համար։

—Դումգարոյի Թաղէն ութսունամեայ Ակնեցի Տէր· Մարգրիտ Սահակեան նոյն թաղին մէջ իր ունեցած 120 ոսկի արժողութեամբ քարայէն տունը Երուսաղէմի Ս· Յակոբայ վանքին վրայ փոխանցել ուզած է, պայմանաւ որ իր կեանքին մնացեալ օրերը նոյն վանքին մէջ անցընէ։

—Սամաթիոյ Ս· Յակոբ եկեղեցւոյն Թաղ· Խորհրդին խնդրանքին համաձայն՝ Ս· Պարտիարք Հայրը տեղւոյն եկեղեցիին քարոզիչ կարգած է Բուժելի Հիսարի քարոզիչ Տ· Եղիշէ Ծ· վ· Գալֆեանը։

—Ս·յսօր Անկլիքան Քրայդ Զբրչ եկեղեցիին յարակից սրահին մէջ Արկայլի Դուքս-Աբրեպկ·ի ընդունելութեանց ներկայ պիտի գտնուի նաեւ Արժ· Տ· Յովհաննէս Աւալ քհնյ· Մկրեան։

—Եվեմ Իզմիտի առաջնորդ Տ· Մաքսիմ Սրբազան՝ մեռաքի գործարանին առթիւ Ատաբազարի մէջ ծագած խնդիրը Ս· Պարտիարք Հօր հրահանգին համաձայն չկարենալ կարգադրել, կեդրոնէն քննիչ մը պիտի գրկուի։

—Կեսարիոյ Առաջնորդ Տ· Տրդատ Ծ· վ· Գալեան արտօնած է Ագսարայի Տ· Սահակ քհնյ· Տ· Սարգսեանը իր պաշտօնատեղին վերադառնալ, և առայժմեան պէս քահանայագործել տեղւոյն եկեղեցիին մէջ։ Կը յիշուի թէ յիշեալ քահանան տարի մը առաջ առանց Առաջնորդին գիտութեանը Պոլիս եկած և Ս· Պատրիարք Հօր տնօրինութեամբ Դեր· Առաջնորդին ղրկուած էր։

—Խարբերդի գիւղերուն վրայ վերջերս Գում գաբուի գրսի Ս· Յարութիւն եկեղեցիին մէջ ձեռնադրուած նորընծայ Տ· Ներսէս քհնյ· Պահլաւունի, Ս· Պատրիարք Հօր տնօրինութեամբ, առժամանակայ կերպով Թոփ-գաբուի Ս· Նիկողոս եկեղեցիին մէջ պիտի քահանայագործէ։

—Ծնտես· Խորհրդին Ատենապետը երէկ Ս· Պատրիարք Հօր ներկայանալով ինչ ինչ կարեւոր խնդիրներու մասին հրահանգներ ստացաւ Ն· Սրբազնութենէն։

—Դատաբիւղի քարոզիչ Դեր· Մելքիսեդեկ Արքեպիսկ· Մուրատեան, Ս· Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ, յառաջիկայ շաբաթ առաւ Թիւրգոյնի ասատիճան պիտի տայ եէնի գիւղի քարոզիչ Տէր Յակոբոս Վ· Շահպազեանին։

Տէր Յակոբոս Վ· կիրակի առաւ Ս· պատարագ պիտի մատուցանէ Դատաբիւղի եկեղեցիին մէջ։

—Թիֆլիսէն հետեւեալը կը գրեն մեզ· Կ· Պոլսոյ լրագրէ մը կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնը։

«Ռուսահայ ժամհարեան խահակ «աղա, որուն մահը ծանուցինք, Մա«բաչի Մանկանոցին ի նպաստ ե«րեք տարուան համար սահմանած «տարեկան 360ական ոսկիէն զատ, «երկուհարիւր քառասունական ոսկի ալ «երեք տարուան համար ուրիշ գա«ւառի Մանկանոցներու սահմանած «է, որով երեք տարուան համար «համագումար 1800 ոսկի Ս· Պատ«րիարք Հօր տրամադրութեան տակ «դրած է»։

Արդ, կը փութանք ճշդել այդ սխալ լուրը։ Այդ դումարը տուող Իսահակ ժամհարեանը ողջ է· Մոսկուա կը բնակի։ Մեռնող Իսահակ ժամհարեանը 85 ամեայ աղնիւ ծերունի մըն էր, հայր Ծանօթ ժամհարեան եղբարներու։ Բովհանէս, Խաչիկ, Նիկողոս, Ագիբասնդր և Աթանաս հինգ եղբայր են։ Ագիբասնդրը կը բնակի ի Շուշի։ Մեռնողը Մոսկուա են և ժամհարեան եղբարը անուամբ դրամատուն մը ունին։ Ասոնք են Ս· Պատրիարք Հօր արամատրութեան ներքեւ 1890 ոսկի գնողները։

Տարակոյս չունիմ որ ամէն հայ չատ գոհ կ'լլայ լսելով թէ որբերու հայր հանդիսացող ժամհարեան եղբայրներէն Իսահակը մեռած չէ, կ'ապրի։

ՀԱՐՍՆԻՔ

Երկուշաբթի օր Եէնի գիւղ, Նուսուփեան Տիգրան էֆ·ի բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Փոխադեան Տրդատ էֆ·ի պատկի ի հնութեան հանդէսը Օր· Բերբրու հի Երկանեանի հետ։ Սուգի մը պատճառաւ հրաւիրեալներ չի կային և հանդէսը տեղի ունեցաւ ներկայութեամբ մտերիմներու, ազգականներու և քանի մը օտարականներու՝ բարեկամ Փոխադեան և Նուսուփեան ընտանիքներուն։ Պակի արարողութեան նախագահեց Եէնի գիւղի քարոզիչը իր չուրջը ունենալով Բերբրի աւագերէց Արժ· Տ· Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրեան և Օրթագեղի աւագերէց Արժ· Սահակ աւագ քահանայ Տէր Սարգիսեան։ Տրդատ էֆ· Փոխադեան մեր բարեկերթ և համակրելի երիտասարդներէն է։ Տիկին Բերբրուհի Փոխադեան իր ազնիւ ձի, քիրով զարդած է իրատմբ բոլոր գինքը ճանչցողներուն։ Մեր բարեմաղթութիւնները նորապակ ամուսնոյն։

ՄԵՐ ԹԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մոսկոյի նոր բաժանորդագրական տարին փետր· 1էն պիտի սկսի միօրինակ ամէնուն համար։ Հետեւապէս բոլոր բաժանորդներուն նոր ընկալագիրներ պիտի ղրկուին, որոնցմէ պիտի դեղչուին նախորդ շրջանի համար վճարուած մնացորդները։

Նոր շրջանին հաշուական կարգաւորութեան համար, այս տնօրինութիւնը հարկաւոր եղած է։

Մոսկոյի վարչութիւնը նոյնը մնացած ըլլալով, այն բաժանորդները որ պարտք ունին հին հաշուէն, պէտք է բանիվայելչ վճարեն իրենց պարտքը մինչև 31 Յունվար 1898։

Անորդի չուրջ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Արշիպեղագոսի կուսակալութեան մարդահամարի տեսուչ Լուֆթի պէյի Մրութեմայիի ատիճան տրուեցաւ։

Զաթարէայի վարչական ժողովին անդամ Ճէմիլ պէյի Սալիսէի ատիճան տրուեցաւ։

Մէքքէի պատուաւոր վաճառականներէն Ապուլլահ Պախամմէ էֆ·ի Սալիսէի ատիճան տրուեցաւ։

Նաւանդգոսի հրամանատարութեան օգնական գնդապետ Մէհմէտ, Մամասուէի ժողովին դեբէնտա գահ գնդապետ Ալի, և ծովային վարժարանին տեսուչ գնդապետ Հիւսնի պէյերուն Միրիվայութեան ատիճան տրուեցաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Գարասիէն կը հեռագրեն փետր· 2 թուականով. «Երէկ իրիկունէն մինչեւ այս առաւօտ ո և է ցնցում չզգացուեցաւ։ այսօր ժամը 9ին միայն մէկ ցնցում տեղի ունեցաւ։»

Փետր· 1 թուականով ալ կը հեռագրեն Ներքին գործոց Նախարարութեան։ «Ս·յսօր առաւօտեն մինչեւ իրիկուն երկու անգամ շատ թեթեւ ցնցումներ զգացուեցան։»

—Կարօտեալներու ժամանակը յանձնախումբը կը ծանուցանէ թէ Գատարէվայի վաճառական Մարգարեան Աբրիկ էֆ· յանձնախումբին դիմելով յայտնած է թէ զանազան թիւերով 20 զոյգ կոշիկ կապերով կօշիկ կը ն ւիրէ չքաւոր մանուկներու տրուելու համար։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒՄԸ.

— Գոնշանդինոպոլսոյ կը գրէ թէ Հիւսէն գեսպան իշխան Մավրոգորդաթօ պաշտօնապէս ծանուցեր է Բ· Դրան թէ Ռուսիա, Անգլիա և Ֆրանսա կերաշխաւորեն պատերազմական տուգանքի փոխառութիւնը։

Բ· ԴՈՒՌԸ.— Երէկ քաղաքային հանգստեան սնտուկին տեսուչ Թեվֆիգ Բաշա, անտառներու, հանքերու և երկրագործութեան նախարար Սէլիմ Մէլէմէտ էֆ· և Հանր· պարտքի Վարչական ժողովին նախագահ Պ· Գէռէմէ Բ· Դուռը գացին և տեսակցեցան Բարձ· Մեծ Եպարքոսին հետ։

—Երուսաղէմի Յունաց պատրիարքին փոխանորդը, Տ· Արսենիոս, պատրիարքարանի գործակատար Իքիտոս էֆ· ի ընկերակցութեամբ Բ· Դուռը գնաց և Երուսաղէմի պատրիարքարանին վերաբերեալ ինչ ինչ խնդիրներու համար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բարձր· Մեծ Եպարքոսին հետ։

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹ.— Յունուար 31ին Տէնիզլիի մէջ, ժամը 5ին ատենները երկրաշարժի մը նշոյլ մը զգացուեր է։

ՁԻՒՆԸ ԵՒ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԸ.— Գունեայէն կը գրեն թէ երկաթուղիները եօթն օրի չափ երթեւեկութիւնը դադրեցուցին տեղացող ձիւնին պատճառով։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՀԱՐԿԸ.— Պուլկարիոյ կառավարութիւնը վճարել տուաւ Արեւելեան Ռումելիի հարկը։

ՅՈՒՆՍԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆԸ.— Թէնէրի պատրիարքարանին թառն ժողովը իր վերջին նիստերէն մէկուն մէջ զբաղեցաւ անդամներու վերընտրութեան խնդրով։

ՊԵՐՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.— Բոլէրիէ Գոնէ-Բոնոդէնէ կը մանայ թէ պարսկական կառավարութիւնը 150 միլիոն ֆր·ի փոխառութիւն մը պիտի կրէ Եւրոպա, երկաթուղիներու և հաղորդակցութեան ուղիներու շինութեան համար։ Այս նպատակով յատուկ յանձնախումբ մը Մարտի սկիզբները Լոնտոն, Բրրլզ և Պերլին պիտի երթայ և բանակցութեան պիտի մտնէ դրամական հաստատութեանց հետ։

ՌՕՍԻ ԵՒ ՅԻԼԼԻՕ ԸՆԿ.Ը.—Պ· Պ· Ռոսի և Ֆիլիօ նամակ մը ղրկելով Մանրիէոլի կը հերքեն թէ 1. Պ Ա· Ռոսի «նվիկ·ձիսնէ ձեռերալ իպալիանի կոչմէ ձիւնվա կանչուած ըլլայ բացատրութիւններ տալու համար։ 2 թէ ընկերեան Ալպերիէ շոգենաւը արգելքի տակ առնուած և ծախու հանուած լլայ։ 3. թէ Պ· Պ· Զանքէի և Թրէձօ առնելիք ուներան ընկերութեան վրայ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԷԿԵՂԵՑԻԻՆ ԹԷՐԹԸ, Նէվենի հրատարակութիւնը շարունակելու արտօնութիւն ստացաւ։

ԱՆԶԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ. — Երէկ Եէնի գաբուի կայարանին առջեւ Յակոբ անուն հայ մը կառախումբին մօտեցած ատեն, ինքզինքը վայրաչարժինաւելու նետեց, քարեքարշ ելլալ անիւները միայն մարդուն մէկ թեւին վրայէն անցնելով, մարմնէն անջատեցին զայն։ Յակոբ հարցաքննելով ոստիկանութեան կողմէ, ըսաւ թէ չքաւորութենէ մղուած էր անձնասպանութեան այդ փորձը կատարելու։

ՐՈՒՆՏԻ ԱՐՁԱՆՈՒՄ.—Վեհ· Սուլթանը Արդարութեան նախարարութեան զեկուցումին վրայ, հրամայեց ապատարձակել Իզմիտի մէջ բանտարկուած կացին Յովհաննէսը, որուն պատիժը բաւ համարուեցաւ։

ՆՈՐ ՊԱՀԱԿԱՆՈՑ.— Շապին Դարահիսարի էյրիպոլ գիւղախումբին մէջ ոստիկան-զինուորներու նոր պահակոց մը պիտի շինուի։

ԲՈՒՆՏԷՆ ՓԱԽՁՈՂՆԵՐ.— Անցած եւրիգչաթի գիշեր Այրընի բանտէն հրեք թուրք և երեք յոյն չարագործներ, որ 15 տարուան ուժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էին, բանտին պատը ծակելով փախան։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ փախստականները։

—Սուրիական Տրիպոլսոյ կեդր· բանտէն ալ չորս բանտարկեալ անցած երկուշաբթի գիշեր, տեղացող անձրեւին և մութէն օգտուելով, չուանները վար իջան պատուհաններէն և փախան, բայց ոստիկաններուն կողմէ գտնուելով նորէն բանտ առաջնորդուեցան։

ԿՐԵՏԷ.—Հաւաստի աղբիւրներէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, կրետէի գրեթէ բոլոր, կրեական քրիստոնեաներէն մաս մը չդիմանալով իրենց կրօնակիցներէն կրած չարիքներուն խումբ խումբ տուներէն, տեղերէն ձգելով Յունաստան կը գաղթեն։ Օգոստոսի սկիզբէն մինչև Նոյեմբերի վերջը, այս կերպով Ա.Ջէնք գաղթողներուն թիւը 449 ի հասած է։

ՄԱՀ.—Գոնեայի կուսակալ Ալի Բէյմալի բաշա, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, երէկ Գոնեայի մէջ մեռաւ 81 տարեկան հասակին մէջ։

Ալի Բէյմալի բաշա ծնած է Էրզրում 1818 թ·ին։ Որդին էր Էրզրումի Սէօյլէմէզ-գատէ Թիմուր Փէշայի էֆ·ի։ Ունէր Բուսէլիի Պէյլերպէյլիքեան ատիճանը։ Եղբայրն էր հանգուցեալ Էհտէմ Բէրթէվ բաշայի։ վարած էր շատ մը գաւառներու կառավարչական պաշտօններ, Եանեայի և Մանաստիրի կուսակալութիւնները եւ գեռ ուրիշ շատ կարեւոր պաշտօններ։ պաշտօնեաներու ընտրիշ յանձնախումբին նախագահ եղած է և վերջերս ալ Գոնեայի կուսակալ անուանուած էր։ Քանիցս Սուրբէյի Հիմաեանի էֆ·ին կարգուած և արժանացած է Ա. կարգի Մէճիտիէ և Օսմանիէ պատուանշաններու։

ԹԵՍԱԼԻԱ.— Նէսիմ պէյ, որ Թեսալիոյ օսմ· բանակին Ա· քարտուղար նշանակուած էր, պաշտօնատեղին հասած և գործին գլուխը անցած է։

ՍՄՈՒԻԱ.—Արեւելեան երկաթուղիներու ընկերութիւնը, կառավարութեան խնդրագրին վրայ, գնդեց ածուխի փոխադրութեան համար որոշած սակագինը։

—Երէկ Արշիպեղագոսէն Պոլիս եկաւ եռակայմ առագաստանաւ մը, որ կը պարունակէր 300,000 օքա ածուխ և Սալը բաղարի առէն թարսխեց։

—Միտիլենէ գանուող Ժ.կ միլիոն օքա ածուխէն զատ, թէ ցամաքի և թէ ծովու ճամբով այս չաբթու մեծաքանակ ածուխ կը սպասուի Պոլիս։

ԴԵՐՁԱԿ-ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ, ԵՒ Ա, ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Կ·Պոլսոյ մանուածագործարանը փողոց թիւ 93

Զմրան առթիւ յանձնարարութիւնք հասած լինելով, ընտիր բալթոյներ, հարազատ Անգլ· չափագներ և առաջին կարգի չուխայ և գոգիր տրամադրելի են մեծապէս յանձնարարեալ և հաստատակութեան։

Զեւաւոր հագուստ ուզողները վստահաբար թող փութան սոյն վաճառատունը, ուր չատ գոհ և յաւէտ անբաժան պիտի մնան։

Գիներն ըստ արժանւոյն. վաճառատունս նշանաբանն է մի՛ չտ ուզողութիւն։

ԴԱՅԱԹԻՈՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ· Գէնուպիան Սեռի Դ·	Օ· Ո·	21	17 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	21	18
Ամէնէն վար գին	»	21	14 1/2
Բուսէլիի Երկթ· զոց·	Ֆր·	110	— 1/4
Ամէնէն բարձր գին	»	110	— 1/2
Ամէնէն վար գին	»	109	— 3/4

ԲԱՑՈՒՄ 3 Փեսր.

Օսմ· Գէնուպիան Սեռի Դ·	Օ· Ո·	21	15 1/2
Բուսէլիի Երկաթուղի	Ֆր·	109	— 7/8
Օսմանկ·		415	—
Ռէմի		299	—
Օսմ· Պանքա		13	20
Քէնտի ժէնէրալ ՕՍՍմ·		7	10
Երկրագործական Պանքա		9	10
Սօս· Օթ· Շանժ է Վալէօռ	Ա· Ո·	2	37
Օսմ· Ապահ· Ընկ·		4	40
Թրամուէյ բաժնեթ·		732	—
» ժուիսանս		265	—
» պարտատ·	Ֆր·	509	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ·	»	315	—
Քարտի Կ· Պոլսոյ	»	160	—

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտ· ուն օրուան	Օ· Ո·	3	—
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բուս· Երկթ· ուն օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Դրչ·	87	09
Անգլիական ոսկի	»	109	30
Բոլ էմբրիոյ	»	90	15
Քրիմիոյ	»	51	04
Մէջիտիէ արծաթ	»	108	10
Մէճիտիէ	»	94	20
Բուսպիր Ռպնգրամ	Օ· Ո·	8	58

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Դրչ·	109	10
Բարիզ 3 »	Ֆր·	23	—
Ֆիորին մանատ	»	10	92

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 15 Փետր.

Օսմ· Քոնս· Սեռի Ա·	Ա· Ո·	66	—
» » » Բ·	»	44	50
» » » Գ·	»	26	12
Գ.) բաց·	»	22	31
) զոց·	»	22	25
Փոխառութիւն Գատապա	»	82	50
Ծամ· 3 1/2 %	»	98	50
Օսմ· Կայս· Պանքա	»	12	37
Այսրնի երկաթուղի	»	16	75
Եղիպտական Միացեալ	»	104	50
Արգ· Քոնսոլիտ Դ· Կ·		112	93
Հելլենական 5 %	»	38	—
Մոնթոլ հելլենական 4 %	»	38	50
Ռուսական » 4 %	»	31	—
Պուլկ· փոխառ· 6 % 1888	»	94	—
» նոր » 6 % 1892	»	95	45
Ֆոխան· Բարիզի վրայ	»	25	37
Դրամագլուխ	»	3	—

ՎԻԵՆՆԱ, 15 Փետր.

Ֆոխան· Բարիզի վրայ	Ֆիոր·	47	65
» Լոնտոնի վրայ	»	120	30
Բուսէլիի երկաթուղի	»	58	60
Օսմ· Ռէմի	»	135	—

ԲԱՐԻԶ, 14 Փետր.

Օսմ· Քոնս· Սեռի Դ·) բաց·	Դրչ·	22	65
) զոց·	»	22	57
» » » Բ·	»	—	—
» » » Գ·	»	26	50
Օսմանկ·	»	415	50
Բուսէլիի երկաթուղի	Ֆր·	111	—
Օսմ· Ռէմի	»	290	—
Օսմ· Կայս· Պանքա	»	561	—
Ֆրանս· Ռենթ 3 %	»	103	68
Քէնտի Լիոնի	»	827	—
Պանք տը Բարի	»	905	50
Մուէզի բաժնեթ·ներ	»	3402	50
Խուսական Ռենթ	»	94	12
Ազանսկան արտարին	»	1	20
Զէր Լոնտոնի վրայ	»	25	215
Դրամագլուխ	»	02	—

ՊԵՐԼԻՆ, 14 Փետր.

Օսմ· փոխառութիւն 1888	մարք	96	50
Բուսէլիի երկաթուղի	»	111	40
Անատ· երկթ· պարտատոմսեր	»	93	75
Փոխ· Լոնտոնի վրայ 3 ամս·	»	20	290

«ՄԱՍԻՍ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (2)

ԷՄԻԼ ԿԱՊՈՒՐԻՈ

ԴԺՈԽԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔ

ԲԱՍԳԱԼ, ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԻՏ

Ս.

—Պէտք է ներսի բակը մացունել կառքը, Պ· Պուռիկոյ, հաճեցէք ներս տանիլ...։

—Դուն ալ վազէ չուտով բժիշկ մը բեր, բաւ երիտասարդ ծառայի մը։

Դոնապանը բացեր էր փողոցին դռները, բայց կառապան տեսնելու չի կար։ Ուստի Պ·Բազիմիր կառքին երկու փարիսկ ձիերուն սանձէն բռնելով դրանն առջեւ քաշեց բերաւ։

Հետաքրքիրները մէկ կողմ քաշուելով, կամաց կառքին մէջէն դուրս հանել հարկ էր, բայց մարմինը տարօրինակ դիրքը մ' առած ըլլալով մեծ դժուարութիւն կը ներկայանար։ Վերջապէս կառքին երկու դռները բանալով՝ երեք հոգի յաջողեցան դուրս հանել, և թիկնաթոռի մը վրայ դնելով՝ վերի իւրաքանչիւր տարին, և անմիջապէս հանուեցուցելով անկողնին վրայ պառկեցուցին անկեղծ վիճակի մէջ, այնպէս որ տեսնողը կը պարտաւորուէր հաստատել թէ մեռած էր։

Դէմքն անճանաչելի եղած էր կապտակ ուռոյցով մը· աչերը գոց էին և բոլորտիքն արիւնագոյն կարմրութիւն մը կար ճմաչի նման։ Վերջին ջղաձգումով մը դալարուած էին շրթունքն, և բերանը՝ բղոտիին դէպ ոլը ծռած էր կիսաբաց, չարաչար երեսոյթովշունչը դադրած չէր սակայն, և ականջ դնելով՝ խռպատ շնչառութիւն մը կը լսուէր։

Սպասաւորները պահ մ' առաջ այնչափ շատախօս, հմայացած, սասանած, ապրած, մունջ կեցած էին սենեակին մէջ, տագնապալից նայուածներ փոխանակելով իրարու հետ։ Մի քանին կ'արտասուէին։

Ինչ կանցնէր արգեօք մարիոնուն մէջ։ Թերեւ՝ առանց գիտակցութեան՝ կը սիրէին այդ տէրն, որուն հացը կուտէին...։ Թերեւս իսկ իրենց տրամադրութիւնը պարզապէս անձնասիրական էր։ կը հարցնէին իրենք իրենց թէ ինչ պիտի ընէին, ուր պիտի երթային, պիտի կրնային ուրիշ լաւ տեղ մը դտնել։

Զրահնալով ինչ ընկերէն, ցած ձայնով կը խորհրդակցէին, մէկ մէկ գեղ կ'առաջարկէին, ինչ որ մէկէն միւսէն լաւ էին։

Աւելի մտայնները կ'առաջարկէին երթալ վերի յարկը օրիորդին կամ տիկնէն իմացնել։ Յանկարծ դռան եռանէն չջնդեսոի մը չշշիւնը լսելով՝ ամենքն եռ դարձան։

Այն որ օրիորդ կը կոչէին, դրանը մէջ կանգնած էր։

Օրիորդ Մարգարիտ քսանմեայ գեղեցիկ աղջիկ մ' էր, բարձրահասակ ցօրենագոյն, խոշոր աչերով, զոյս իւր թաւ յօնքերն առաւել թուխ կը ցուցնէին։ Սև ու երկայն մազերու հոմ կոյտ մը կը շրջանակէր իւր գեղեցիկ ու խսկուն ճակատը։ Ցաւօրինակ և քիչ մ' ալ վայրագ բան մը կար իւր վրայ. անագորոյն վտի կեդրանաւորում մը՝ խրոխտ համակերպութեան մը հետ։

Ինչ կայ, հարցուց քաղցրութեամբ։ Ինչ աղմուկ է որ կը լսեմ. երեք անգամ բռմոժը հնչեցուցի, մարդ չերևցաւ։

Ծառաներէն ոչ մին համարձակեցաւ պատասխանել։

Զարմացմամբ արագ նայուածք մը պատցուց իւր շուրջը։ Կեցած տեղէն չէր կրնար տեսնել կոմսին անկողինն, որ սենեկին խորին մէջն էր, բայց ծառաներուն տխուր կեցուածքն և շրքեղ ու կոկիկ սենեակին խառնաշփոթ վիճակը տեսնելով Պ· Պուրիկոյի միակ լամպարին լուսով, դող եկաւ և յուզեալ ձայնով մ' ըսաւ.

—Ինչ գործ ունիք հոս ամենքդ ալ...։ Ըսէք ի՞նչ կայ, ի՞նչ պատահեցաւ։

Պ· Բազիմիր՝ քայլ մը յառաջանալով.

—Մեծ դժբաղդութիւն մը, օրիորդ, սարսափելի ապէտ մը. Պ· կոմսը...։

Եւ զարհուրելով իւր տարիք գոյժ էն՝ չկրցաւ ուարտել։ Օրիորդն հասկըցաւ, թէեւ ուշ։

Խսկոյն երկու ձեռքը սրտին տանելով՝ սա միակ բառն արտասանեց.

—Կոմսո՛ն...։

Մահուան դեղնութիւն մը տիրեր էր դէմքին վրայ, աչերը կը բացուէին, և դողալով՝ կրնրկին վրայ իրնալու վրայ էր, երկու սենեկապանուհի վազեցին որ զինքը բռնեն. բայց օրիորդը ղանոնք ետ քշեց մեղմաբար։

—Շնորհակա՛լ եմ... շնորհակա՛լ... թողէք զիս, չեմ իյնար...։

Եւ արդարև բաւական ուժ ունէր իւր դժբաղդ նուազումը զսպելու։ Իւր բոլոր կորովը ժողվելով, ծանրաբար, արձանի մը պէս ճերմակ, ակառաները սեղմած, աչերը չոր ու փայլուն, դէպի խորշն յառաջացաւ։

Հոն վարիկեան մ' անշարժ կեցաւ՝ անհասկնալի բառեր մրմնջելով, և վերջապէս կսկիծէն ընկճեալ՝ ծունկի վրայ եկաւ անկողնին առջեւ, գլուխը մէջը թաղեց և լացաւ...։

Սպասաւորները՝ խորապէս յուզուած այս ծանր և միանգամայն պարզ յուսահատութեան տեսարանէն, շունչերնին բռնած՝ իրարու երես կը նայէին հարցնելու կերպով թէ ի՞նչ վերջ պիտի ունենար...։

Բայց չուտ վերջացաւ։ Տարաբաղդ աղջիկը մէկէն գլուխը վեր առնելով, որպէս թէ յուսոյ նշոյլ մը յանկարծ ծագած ըլլար մարին մէջ.

—Բժիշկը, գնա՛ց։

—Բերելու գնացին, օրիո՛րդ, պատասխանեց Պ· Բազիմիր։

Եւ ձայն մ' ու քարափոխներ լսելով սանդուղքին վրայ, աւելցուց.

—Աւասիկ։

Բժիշկը ներս մտաւ։

Երիտասարդ մ' էր կարճահասակ, նիհար, խնամով ածիլուած, և յոտից ցդլուխ սև հագած։

Առանց բառ մ' արտասանելու, առանց ողջունելու, մինչև իսկ առանց ձեռքը փեղջերին դպցունելու, ուղղակի անկողնին քով երթալով, մահամերձին կոպերն եռանէ եռանէ բացաւ, բազկերակը դնեց, շօշափեց և կուրծքը բանալով՝ ականջ դրաւ։

Քննութիւնն աւարտելէ ետեւ ըսաւ։

—Ծա՞նր է.

Օրիորդ Մարգարիտ, որ դժբաղդ սրատատանջութեան բժիշկին շարժումները դիտած էր, դառն հեծութիւն մ' արձակեց։

—Բայց ամէն յոյս չէ կորած, այնպէս չէ՞, տոքթէ՛ր, բաւ ազերական ձայնով և ձեռներն իրարու կցած. պիտի կրնաք ազատել, այնպէս չէ՞, պիտի կրնա՞ք...։

—Կրնանք իրաւամբ յուսալ։

Այս միայն եղաւ բժշկին պատասխանը։ Գործիքներուն առուիը հանելով՝ նշարակները կը դներ մասին ծայրով։ Երբ վերջացաւ դառ.

(Շարունակելի)

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն՝ յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մէջ՝ որոյ բաժնետերաց Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկեալներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգալ ելելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եղեբաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, դեռնայարկ թիւ 1։

ՏԻՒԶԱՌԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ
ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕՇՈՎ
VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը չօն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրաթիք տղոց ոսկրունները կը չիսկէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և ծուչային տղոց։

Ցրտ կիները, այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգներ ու չեն փսխեր և աւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստնտուներուն կաթը կը շատցունէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ամենայն հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները չուտ կը բուրեն։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ
ԿՈՒԱՐԱՆԱ
GUARANA
ԿՌԻՄՕ ՆԻ ԸՆԿ.
ԴԵՂԱՑՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

Այս բուսային ու բնական փոշիին մէկ ծրարիկը քիչ մը շաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ինչելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց ինքնակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։
Հեգզոն. Ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները A.

EMULSION SCOTT
ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իրօֆոսֆիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՒՇԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԹԻՒԲՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՒԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱՋԸ,
ՀԱԲԵՐՈՒԹԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐԶԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատար ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԱԼԷՐ ԵՒ ՀԱՒԲԵԼ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ
ԸՆԴԴԷՄ ՀԷՐԻ, Կ. Պոլսոյ և Օրթաքոյի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոզզ	1011	Մարմս	724	Բօզարիս	1862
Ալէքթօ	3607	Գոնկօ	2906	Կրոանս	1695	Մարլէնկս	2273	Սաքթօ	1113
Անճէլս	1511	Գօրսս	895	Լիրս	775	Մարգէլիս	3709	Ցիրիս	1735
Արիստս	2377	Ցիտս	48 1	Հիտալկս	1581	Միթատս	3557	Սիլվիս	1193
Գասանս	18 2	Տօմինս	937	Հինտու	3720	Միլս	1037	Սէլբս	1200
Գօրտինս	1264	Տուրս	2368	Հօրատիս	3600	Մոնդէգէլլս	1735	Թասսս	1328
Գրավս	1076	Տրաքս	1713	Հումպէր	596	Մուրի լս	2419	Փ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնս	841	Տիմամս	504	Իակս	2304	Նէրս	1083	Թօրիս	3887
Գրֆֆալս	4431	Էպրս	2461	Իտանս	5540	Օ՚Հիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէյրս	1671	Էյտօրատս	1500	Ճիւնս	1089	Օնսթարիս	4036	Թօրքիտս	487
Գալիբսս	1337	Էրազս	1481	Քէլէս	1053	Օրլատս	1535	Ուրպինս	2419
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլրինս	2307	Բալէրմս	1937	Վասրս	1914
Գաղս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վօլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիալթս	2229	Վօլթուրնս	2396
Սիսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէքանդս	2272	Ռիսնատս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիէս	3060	Լիվրնս	1643	Ս՚	1613	Զէրս	1200
Գօլորատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Ռօմէս	1789		

Պասանս չոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտէսա ուղեւորած է։

Էպրս չոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է և ամսոյս 14ին հոս կ'սպասուի։

Լօրէնցօ չոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 11ին պիտի մեկնի ողողակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒՆ ՈՒԶՕ
Թիւ 17—18, Ռիւշէյթ Միլէթ խան, Ղալաթիա

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՑԷ
1897 ԳՈՒՆՈՒԱՐ 12ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վոսֆորէն ԼԸԼԼ ընող ընթացքը

1 15	ենմ. Մզգ. Պէօյր. Թրպ. ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնք.Գրչ. Օրթ. Պէշիր.	
1 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.	
1 13	Գնտ.Վնբ.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.	
1 40	Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վնիր.Զէնկ. Պէյլ.Գգկ. Պշբ.	
2 30	Պէյք. Բշպմ. ենք. Գնլմ. Պօյմ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արնվք. Վնբ. Զնկր. Պէյլ. Գգկ. Պշթ. Գպթշ.	
2 30	Եէնմ. Մզգ. Պէօյ. Թրպ. Եէնք. Սթ. Մրկ. Պօյմ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշէ.	
3 15	ենմ.Մէգ.Պէօյր.Թրպ.Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլմ. Ա.Հ.Գնտ.Վնբ.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Ի.ս.	
3 30	Ր. Ա. Գվ. ենմ. Մզգ. Պէօյ. Թրպ. ենք. Սթն.Մրկ.Պօյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ. Օրթ.Պշկ.	
5 —	ենմ.Մէգ.Պէօյր-Թրպ.ենք.Իսթ.Մրկ.Պօյմ. Ր.Հս.Պէպ.Արվ.Գրչ.Օրթ.Պշկ.	
5 30	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա Հս. Գնտ. Վնբ. Զէնկ. Պէյ. Գգկ. Պշիրթաշ	
5 45	ենմ.Մզգ.Պէօյր.Թրպ.Պէյգ.ենք.Սթն.Գնլ. Պօյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ.	
7 15	ենմ,Մզգ,Պէօյր,Թրպ,Պէյր,ենք,Մրկ,Ր,Հս, Պէպ,Արնվք,Գրչ,Պէյլ.Սրթ.Պշբ,(Պէյթօզլի զիրզար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	
7 45	Պէյգ, Բշպ. Եոբ,Գնլմ. Մրկ,Ր.Ա.Հս,Գնտ. Պէպ.Արն. Վնբ Զնբ,Պէյլ,Սրթր, Գգկ, Պշկ.	
8 30	Ա.Ր,Գվ,ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէյր.Բշպ Զպգ. Գնլ.Ա.Հս.Գնտ.Վան.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ.	
9 —	եէնմ, Մէգ, Պէօյ, Թաբ, ենք. Սթն. Մրր. Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ.	
9 45	ենմ, Մէզզ, Պէօյր, Թրպ. Պէյք ենք. Գնլմ. Ա.Հս. Գնտլ. Վնբ. Զնբ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.	
10 15	ենմ.Մզգ,Պէօյր.Թրպ.եէնք. Մրկ, Ր. Հիսաբ Պէպ. Արնվ. Գրչ,Օրթ. Պէշկ.	

Կ. Պոլսէն Վոսֆոր դէնող ընթացքը

3 —	Պշբ. Օրթ. Գրչ. Արվբ, Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. ենք. Թրպ.Պ.օյ.Մզգ. ենմ.
3 20	Իսկ,Գգկ.Պէյլ,Զնկ,Վոբ,Գնտլ.Ա.Հ,Գնլմ. Զպ Բշպ. Պէյգ.
3 40	Գապ. Պշկ. Գգկ. Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արվ. Գնտ. Ա.Ր.Հս.Իսլ.Մրկ.ենբ.Բշպ. Պրվ.Թրպ. Պէօյ. Մզգ.ենմ.
4 30	Պշկ,Օրթ,Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ. Մրկ. ենք. Գնլ. Պշբ.Թրպ.Պ.օյ.Մզգ.ենմ.
5 15	Գպ.Պշկ.Գգկ,Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Վնբ,Արվ. Գնտ Ա.Ր.Հս.Իսլ.Զպբ. Բշպ.Պէյգ,
6 —	Գապ.Պշկ,Օրթ,Արվ.Պէպ.Ա.Ր.Հս. Մրկ. ենք, Պէյգ. Թրպ.Պ.օյ.Մզգ.ենմ.Ր.Ա.Իգգ.
7 —	Պշ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հ.Պօյմ ենք. Պէյբզ.Թրպ.Պ.օյ.Մզգ.ենմ.
8 30	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.ենք. Թրպ. Պ.օյ.Մզգ.ենմ.
9 15	Պշբ,Օրթ.Պէյլ, Արվ. Ր.Հս. Պօյմ, Գնլմ. ենք, Պէյգ.Թրպ.Պ.օյ.Մզգ.ենմ.
10 5	Պշ.Գգկ,Պէյլ.Զնկ.Վնբ.Գնտ, Ա.Հ. Գնլ.Զպբ. Բշպ.Պրզ.Մզգ.Ր.Ա.Իգ.
10 20	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Պօյմ.Մրկ, Իսթ ենք, Թրպ. Պ.օյ. Մզգ. ենմ,
10 50	Գապ.Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Գնտ,Ա.Ր.Հսբ. Գնլ.Մրկ.ենք.Բշպ.Պրզ. Պէսկիքէն ենմ, զացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի,
11 10	Պշկ, Պէյլ, Զնկ, Վնբ.Գանտ. Ա.Հիս. Գնլ. Զպգ.Բշպ.Պէյք.
11 20	Պշկ.Պէպ.Ր.Հս,Մրկ.Սթն.ենք. Թրպ. Պ.օյ Մզգ.եէնմահալէ
11 40	Պշթ-Գգկմ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Վնբ.Գնտլ • Պէպ. Արնվ. Գրչ.Օրթ. Պէշկ.
12 15	Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.

Կ. Պոլսէն Վոսֆոր դէնող ընթացքը

1 15	ենմ. Մզգ. Պէօյր. Թրպ. ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնք.Գրչ. Օրթ. Պէշիր.
1 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.
1 13	Գնտ.Վնբ.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.
1 40	Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնիր.Զէնկ. Պէյլ.Գգկ. Պշբ.
2 30	Պէյք. Բշպմ. ենք. Գնլմ. Պօյմ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվք. Վնբ. Զնկր. Պէյլ. Գգկ. Պշթ. Գպթշ.
2 30	Եէնմ. Մզգ. Պէօյ. Թրպ. Եէնք. Սթ. Մրկ. Պօյմ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշէ.
3 15	ենմ.Մէգ.Պէօյր.Թրպ.Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլմ. Ա.Հ.Գնտ,Վնբ.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Ի.ս.
3 30	Ր. Ա. Գվ. ենմ. Մզգ. Պէօյ. Թրպ. ենք. Սթն.Մրկ.Պօյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ. Օրթ.Պշկ.
5 —	ենմ.Մէգ.Պէօյր-Թրպ.ենք.Իսթ.Մրկ.Պօյմ. Ր.Հս.Պէպ.Արվ.Գրչ.Օրթ.Պշկ.
5 30	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա Հս. Գնտ. Վնբ. Զէնկ. Պէյ. Գգկ. Պշիրթաշ
5 45	ենմ.Մզգ.Պէօյր.Թրպ.Պէյգ.ենք.Սթն.Գնլ. Պօյմ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
7 15	ենմ,Մզգ,Պէօյր,Թրպ, Պէյր,ենք,Մրկ, Ր,Հս, Պէպ, Արնվք,Գրչ, Պէյլ. Սրթ. Պշբ, (Պէյթօզլի զիրզար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
7 45	Պէյգ, Բշպ. Եոբ,Գնլմ. Մրկ, Ր.Ա.Հս, Գանտ. Պէպ.Արն. Վնբ Զնբ,Պէյլ,Սրթր, Գգկ, Պշկ.
8 30	Ա.Ր,Գվ,ենմ.Մէգ.Պէօյ. Թրպ.Պէյր.Բշպ Զպգ. Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վան.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ.
9 —	եէնմ, Մէգ, Պէօյ, Թաբ, ենք. Սթն. Մրր. Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ.
9 45	ենմ, Մէզզ, Պէօյր, Թրպ. Պէյք ենք. Գնլմ. Ա.Հս. Գնտլ. Վնբ. Զնբ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.
10 15	ենմ.Մզգ,Պէօյր.Թրպ.եէնք. Մրկ, Ր. Հիսաբ Պէպ. Արնվ. Գրչ,Օրթ. Պէշկ.
11 40	Պշբ-Գգկմ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Վնբ.Գնտլ • Պէպ. Արնվ. Գրչ.Օրթ. Պշկ.
12 15	Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.

ԻՍԿԻԼԻՍԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիլիսարէն Կոմորջ	Կոմորջէն Իսկիլիսար
— — 6 15	— — 7 5Պշ.Գգ.
— — 6 50 Պշիկ.	— — 7 40 Պշկ.
— — 7 35 Պշիկ.	— — 8 20
— — 8 50Շոգ.Պշ.	— — 9 —
1 30 9 35	1 50 9 40
2 — 9 45 Ֆէրպ.	2 30 10 15 Գգկ.
2 40 10 — Պշիկ.	2 45 Գգկ. 10 30 Ֆէրպ
3 10 10 35 Գգկ.	3 20 Վասիոր 10 40 Գգկ.
3 30 11 — Գգկ.	3 30 11
3 45 Ֆէրպ. 11 — Ֆէրպ.	4 — 11 25 Գգկ.
4 — 11 20	4 30 Ֆէրպօթ 11 30 Ֆէրպ
4 30 12 —	4 35 11 50
5 —	5 — Գգկ. 12 15
5 15 Ֆէրպ.	5 40 Պշիկ.
5 30 Պշիկ.	5 45 Ֆէրպօթ
5 50 Պշիկ.	6 15 Պշկ.

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիլիսարէն Կոմորջ	Կոմորջէն Իսկիլիսար
— — 6 50 Պշբթ.	— — 7 40 Պշբ.
— — 8 Պշբթ.	— — 8 20
1 30 8 45	1 50 9 —
2 — 9 30	2 20 9 40
2 45 — 9 45Ֆէրպ.	2 50 10 15
3 25 10 15	3 20 Վասի 10 50Ֆէրպ.
3 45 Ֆէրպօթ 10 35	3 30 10 40
4 — 11 — Ֆէրպ.	4 30Ֆէրպօթ 11 20
4 40 11 10	4 45Պշկ. 11 30Ֆէրպ.
5 25 11 45	5 30 » 11 45
5 15 Ֆէրպօթ 12 —	5 45Ֆէրպօթ 12 15
5 50 Պշկ.	6 15 Պշկ.
6 15 Պշկ.	7 5 Պշկ. Գգ.

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

4 —	Հարէմէն Սալամազ բացի Կիր.է)
5 —	» » բացի ուր.է
10 40	» » Բաքի ուր. Կիր. օրերէն)
11 25	» » ուր. Կիր. ժ. 10.45ին
3 30	Կամուրջէն Հարէմ Սալամազ բացի Կիր.է
4 30	» » » բացի Ուր.է
10 10	» » անտի Սալամազ բացի ուր. Կիր. օրերէ
11 10	» » » Սալամազ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻԼԻՍԱՐ ՍԻՐԲԷՆՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱՔԱԵԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45	Իսկիլիսարէն Գապաքաշ Սիրբէնճի
5 15	Իսկիլիսարէն Սիրբէնճի
9 45	Իսկիլիսարէն Սիրբէնճի
11 —	Իսկիլիսարէն Սիրբէնճի
4 30	Սիրբէնճիէն Իսկիլիսար
5 45	Սիրբէնճիէն Գապաքաշ Իսկիլիսար
10 30	Սիրբէնճիէն Իսկիլիսար
11 30	Սիրբէնճիէն Գպի.Իսկիլիսար

Յան.—Օդը միգապատ եղած ատեն շոգենաւք իրենց գտնուած տեղերը պիտի մնան։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԲԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆԿ
Տնօրէնութիւն յ'Եւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ զ'Իթալիէն. 1մ իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին
1845ին հիմնուած է Ֆր

Ապահովագրութիւններու վճար. 1 Մէկ—	123,000000
1895ի դրութիւն	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդ եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,00000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	124,00000
Արդի ապահովագրութիւնք 1Մէկ—	141,00000

Տիկնոջաց ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բարձրամբ և ապահովագիներու վերադարձամբ՝ ի դէպ մահու.
Պայմանագրութիւն նոր եղանակ
սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։
ԱՄԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄՔ ի մասին քնակութեան և ուղեւորութեան.
Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն յ'Փոքրիկ
188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՍԷԼ եւ Ընկ.
Գլխաւոր գործակատար Կ. Պոլսոյ
Պերա Գալաթիա խան, Ղալաթիա

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ
ԸՄԲԵԼԵԱՑ ԴԻՐՈՒԱՌԱՆ
Մասնիկա պիտակ
Ղալաթիա, ՄԱՍՄԱՆՆԷՃատեսի, թիւ 69
Այն գործարանը. բացուած 1878ին, կը ծախէ ամէն տեսակ մասիքներ և տիւղ, ջուտ թաղուղէ չիսուած։
Թրիանտաֆիլօրուլօ եղբարց օղին, ոգեցուած կազուագիտ յատկութեամբ ու ճաշակով, ախորժակը կը բանայ, չիզերուն ուժ. և մտքին կորով կուտայ. սրբաճաշակ խմողներուն կը յանձնարարուի Թրիանտաֆիլօրուլօ եղբարց օղին, որ կը ծախուի գոցուած և կնքուած չիչերով։
Դիմել, Բերա Սաեի, Հէյվէյլիա, Պիզաս, Կամպրինս գարեկչրատները, Բաբատօրուլօ, Բաբատանօրուլօ, Ֆրիցալի, Ֆրիսիգօս, Մարսիլիա և Տիմիթրաքօրուլօս եպարեղնի վաճառատունները, Ֆարլապշի 65 և 170 թիւ ըմպելեաց մթերանոցները, Սիրքեճի Վասիլիատի և Զաքօ դարեկչատունները, Գալաթա բազար Ֆիլիքօս և Էֆրասի խանութները, Հիմսն խսկէլէսի Պելիրինի մթերանոցը, Պէշիքթաշ Անէսթի, Պագարի և Բաստանօրուլուի խանութները։

ՀՈՄԻ ՌՍՏԵՆ
NAVIGATION A VAPEUR DE SM
ԳՈՒՄԱՐԱՆ ՇԻՒԹՕՆԱՒԱՇԻՆ
ԻՒՐՄԱԳԱՆ ՇԻՒԹՕՆԱՒԱՇԻՆ
ՍՐ ԱՒԵՏԻՍԱՆԱՅ ՀԱՅՈՑԻՒԹԻՒՆ
Ճանապարհ երթեւեկութիւնք

ոշ. 3.15	Միտիլլի, Իզմիր, Գալիպոլի, Սդերամանդրա, Սամ 3.15 յետ միջօրէի։
ոշ. 4.16	Սեղատաղարան սուրատապ, առաւ. ... 10թ։
օշ. 5 17	Տարտանել, Ինեբոլի, Մէլանիլ, Իզմիր Սամ 4.00 յետ միջօրէի։
ճ. 7.19	Իւկսէլու. Պանտիրմա, Ս. Ստ., Կիրասս և Տրապիզոն ամ. Պաշտամ պատաս ժամը 11ին։ 562

ՄԵՏԵՈՐԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱՆ ԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
Ն. ՐԱՒԷ ԵՒ ԸՆԿ
Մարշիլիա — Նալեսոյ ղէլէ-կոստանդնուպոլսոյ Քանող
ԺԱՄԱՆՈՒՄ
Փետր. 15 Առ Դէն Մարսիլիէն։
» 21 Մէնէրէլ Պամուէն։
ՍԵՆՈՒՄ
Փետր. 16 Առ Դէն Սամսուն, Տրապիզոն, Պամբուք Նէվլոսանիր։
» 22 Մէնէրէլ Մարսիլիա ուղղակի։
Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »
Ռոդոսի և արեւ ռոդէ-սրդ-ՆԷՆ նաւարդեալ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷՕՍ ԲԼՊՈՒԼ
575 Թօփհանէ, քարափին վրայ

ՖԻՐԵՏ. ԼԷՍԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՒԹՕՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ և Արեւելեան Ղէլէ Քանող ընթացքը

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Վիրգսբիան	10500	Ցլավիան	3300
Ամերիկան	10500	Եգիպտիան	3300
Իտալիան	10500	Աբրաժ.ը	3000
Լանքասթրիան	9000	Ալէքսիան	2500
Ցիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Փոլսմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2300
Գոսդոնիտն	8000	Ալգաշիրն	2500
Ցիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ցալէրնիան	370.	Մինեսօ	800
Վալսնիան	3700	Սրբրդս	800
Ցլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Ցապիան	3500		

Ապրանքի տեսերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղաթիայ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը զրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1
Ղալաթիա
Սլտանատիր Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՇԵՆ

ԲԱԶԷ
ՄԵԾ ՀԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ
ԵՒ ԶԱԿՈՒ ՎՐԱՑ ՀԱՆԴԵՐՁԻՑ
Կ.Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, ապուտ էֆէնտի Եէնի Զարշը, թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով պատրաստ և չափու վրայ հանդերձեղէնք։ Տնօրէնութիւնն՝ սիրոյ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխաներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և սղութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ դիտողին։ Գերմանա-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պելճիական լաւ ապրանքներ տեղական ընդդէմ գործաւորութեամբ պատրաստել և անլոր գներով ծախել, այս եղած է վաճառատանս նշանաբանն։ Հրապարակէն չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուններն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատուններն ալ։
Վերջին գին. Թիւը 2 զրշ.
540 36—100

ՄՈՍ
ՇՈՒԹՕՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ, Պորտսյէ, Մէրսէյբանէ և Սէ— Մոդի ղէլէ— Քանող

Անուանք	Թօնս	Անուանք	
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպրը	3000	Օսայրիս	2250
Քանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Ոֆինրս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Թարիոթիս	2500	Գիլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՂ և ԸՆԿ
Ուզթալ խան
ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ